Hobeon

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Lifestyle
voltijd

Fontys Hogescholen
Fontys Academy for Creative Industries

De kracht van kennis.

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag
T (070) 30 66 800
F (070) 30 66 870
I www.hobeon.nl
E info@hobeon.nl

BEOORDELINGSRAPPORT

Beperkte opleidingsbeoordeling

hbo-bacheloropleiding Lifestyle
voltijd

Fontys Hogescholen
Fontys Academy for Creative Industries

CROHO nr. 39200

Hobéon Certificering
Datum
21-10-2014
Auditpanel
De heer G.J. Stoltenborg
De heer P. van der Schouw
Mevrouw N. Soeters
De heer A. Postma
Mevrouw F. Peckelsen
Secretaris
De heer F.J. Telwin

INHOUDSOPGAVE

1. BASISGEGEVENS 1

2. SAMENVATTING 3

3. INLEIDING 7

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN 9

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL 23

BIJLAGE I Scoretabel 25
BIJLAGE II Opleidingsspecifieke eindkwalificaties 27
BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma 29
BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels 37
BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten 41
BIJLAGE VI Overzicht auditpanel 43

1. BASISGEGEVENS

NAAM INSTELLING	Stichting Fontys Hogescholen
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief (5 september 2013)
NAAM OPLEIDING (zoals in croho)	Bachelor Lifestyle
registratienummer croho	39200
domein/sector croho	Economie
oriëntatie opleiding	Hbo
niveau opleiding	Bachelor
graad en titel	Bachelor of Lifestyle
aantal studiepunten	240 EC
afstudeerrichtingen	n.v.t.
onderwijsvorm	competentiegericht onderwijs.
locatie	Tilburg
variant	Voltijd
relevante lectoraten	Creative Industries & Social Innovation Futures Research & Trendwatching
datum audit / opleidingsbeoordeling	10 en 11 juni 2014
contactpersoon	Monica Veeger m.veeger@fontys.nl

Basisgegevens **hbo-bacheloropleiding Lifestyle,** voltijd

bron: Kritische Reflectie Bacheloropleiding Lifestyle
peildatum: april 2014

instroom (aantal)	2010	2011	2012	2013
▪ voltijd	114	165	192	227

uitval (percentage)				
uit het eerste jaar	2010	2011	2012	2013
▪ voltijd	23%	27%	31%	nnb

uit de hoofdfase	2010	2011
▪ voltijd	15%	8%

rendement (percentage)	2011	2012	2013
▪ voltijd	nvt	nvt	nvt

docenten (aantal + fte)	aantal	Fte
▪ voltijd	32	20

opleidingsniveau docenten (percentage)	Bachelor	Master	PhD.
▪ voltijd	19%	75%	3%

docent–student ratio	
▪ voltijd	1:25,5

contacturen (aantal)	1e jaar	2e jaar	3e jaar	4e jaar
▪ voltijd	22	17	Eerste semester: meewerkstage Tweede semester: Minor	Eerste semester: 16 Tweede semester: Afstudeerstage

2. SAMENVATTING

De vierjarige bacheloropleiding Lifestyle leidt op tot professionals in lifestyle. De Lifestyle Professional is iemand die lifestyle-concepten kan versterken, vernieuwen en ontwikkelen. De kerntaken waartoe de bacheloropleiding Lifestyle opleidt en waarmee de opleiding zich positioneert in de sector economie, zijn het analyseren van maatschappelijke mentaliteitstrends in relatie tot lifestyle en het op basis daarvan ontwikkelen van concepten voor nieuwe diensten/producten.
Anders dan de kunstopleidingen en andere creatieve opleidingen die zich richten op de fase van ontwerpen/creëren, richt deze opleiding zich ook het hele proces van creëren, ontwikkelen en vermarkten van lifestyleconcepten en –producten. Studenten worden ook kennis en vaardigheden meegegeven, die te maken hebben met de economische, organisatorische en maatschappelijke implicaties van het ontwerpproces. Anders dan bestaande hbo-opleidingen waarin lifestyle als onderwerp aan de orde komt, en die zich richten op één of hooguit enkele sectoren van lifestyle, combineert Fontys Hogescholen in de opleiding alle sectoren waarvoor ontwikkelingen rond lifestyle relevant zijn. Het gaat daarbij om de volgende sectoren: sport, gezondheid, vrije tijd, mode/uiterlijk, voeding en wonen/leefomgeving.
De opleiding hbo-bachelor Lifestyle is een voor Nederland unieke opleiding en kent bij deze beoordeling zijn eerste lichting afgestudeerden.

Standaard 1. Beoogde eindkwalificaties
Lifestyle is een unieke opleiding die alleen door Fontys wordt aangeboden. Na een uitgebreide oriëntatie heeft Fontys een aantal ontwikkelingen met betrekking tot lifestyle in kaart gebracht en daarbij zes sectoren onderscheiden: Human Movement, Health, Food, Leisure, Appearance en Living. Het resultaat van deze oriëntatie heeft Fontys vervolgens laten toetsen door ruim tachtig professionals van bedrijven, branche-organisaties en (maatschappelijke) non-profit organisaties die zich binnen de genoemde sectoren bezighouden met onderzoek naar de ontwikkeling, realisatie of implementatie van producten en diensten op het gebied van lifestyle. Het beroepscompetentieprofiel is vervolgens vastgesteld door de Raad van Advies (RvA) van de opleiding. De eindkwalificaties zijn vergeleken met Communicatie International Event Music & Entertainment Studies (CO IEMES) van Fontys, Advanced Business Creation (ABC) van Avans, Post-Graduate Trendwatching van Hogeschool Gent en Master Future Studies van University of Turku om te kijken of zij overeenkomen met de leerdoelen op het gebied van concepting en trendanalyse. Van de Lifestyle professional wordt verwacht dat hij[1] onderzoek kan doen, kan analyseren en (internationale) trends kan identificeren. Analyse van de eindkwalificaties laat zien, dat de opleiding dit inderdaad beoogt. De eindkwalificaties zijn gekoppeld aan de Dublin descriptoren en zijn specifiek uitgewerkt in vier kerntaken. De opleiding heeft de competenties aantoonbaar op bachelorniveau geformuleerd. De opleiding heeft laten zien, dat zij heeft geluisterd naar de wensen en eisen vanuit het werkveld, en dat de internationale en onderzoeksmatige kanten in de competenties zijn verwerkt. Reden voor het panel de goede en helder uitgewerkte eindkwalificaties met een 'goed' te beoordelen.

Standaard 2. Onderwijsleeromgeving
De opleiding heeft in een (KLOTS-)schema duidelijk in beeld gebracht wat de relatie is tussen competenties, prestatie-indicatoren, leerarrangementen, toetsvormen en te behalen studiepunten. Op basis van studiegidsen en opbouwschema's en uit de informatie tijdens de audit heeft het panel vastgesteld dat er sprake is van een inhoudelijk interessant en relevant programma dat nog volop in ontwikkeling is. Onderzoek is in het programma geïntegreerd, onder andere door de aanwezigheid en aansluiting van twee (jonge) lectoraten, het panel is

[1] (In het geval er gesproken wordt over de student of afgestudeerde kan in de plaats van hij ook zij gelezen worden)

echter van mening dat onderzoek een sterkere rol moet hebben in de opleiding. Het betreft een gestructureerd curriculum met verticale en horizontale samenhang.
Het panel ziet een gedegen vertaling van de eindkwalificaties naar het onderwijsprogramma op basis van een competentiegerichte visie. Het programma is eveneens voldoende studeerbaar. De opleiding kan de internationale context versterken door bijvoorbeeld meerdere culturen te integreren in de opleiding.
Docenten en onderwijsondersteunende medewerkers zijn aantoonbaar gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie.
De materiële voorzieningen zijn prima en de studieloopbaanbegeleiding is meer dan adequaat en voorziet in de behoefte van de studenten.
Het programma sluit aan op de beoogde eindkwalificaties en de docenten zijn allen kwalitatief in staat de studenten op adequate wijze te begeleiden. Ook kwantitatief heeft de opleiding voldoende capaciteit om de studenten op gedegen wijze te begeleiden.
Omdat (1) de opleiding een internationaal accent wil leggen maar dit nog niet goed tot uiting komt, omdat (2) de focus van de opleiding nog verder scherpgesteld moet worden en omdat (3) onderzoek nog volop in ontwikkeling is, komt het auditteam tot een oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Het auditteam heeft tijdens de audit een opleiding gezien, die, hoewel nog volop in ontwikkeling, haar studenten ook nu al een inhoudelijk interessant en relevant programma aanbiedt. Daarvoor zorgen onder andere de docenten die aantoonbaar gekwalificeerd zijn voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie. De studenten zijn tevreden over de inhoudelijke kwaliteit van hun docenten en ze zijn vooral lovend over hun praktijkkennis.

De campus met de aangesloten mediatheekvoorziening op de locatie van Fontys ACI is bekeken. Daarnaast heeft het auditteam nog de House of Creative Concepts (HoCC) in de Spoorzone bezocht, een gebouw in het centrum van Tilburg wat een alternatief biedt voor traditionele leslokalen en waar creativiteit en ondernemerschap wordt gestimuleerd. Het auditteam heeft tijdens de rondleiding geconstateerd, dat de opleidingsspecifieke voorzieningen prima zijn. De studenten zijn daarover ook tevreden.

De studenten hebben aan het auditpanel aangegeven zeer tevreden te zijn over de studieloopbaanbegeleiding (SLB), met name vanwege het feit dat zij maar met één begeleider te maken hebben gedurende de hele opleiding.

Het programma sluit aan op de beoogde eindkwalificaties en de docenten zijn allen kwalitatief in staat de studenten op adequate wijze te begeleiden. Omdat het internationale accent van de opleiding nog niet goed tot uiting komt, omdat de zakelijke kant verdere uitwerking behoeft en omdat het aspect onderzoek volop in ontwikkeling is, komt het auditteam op dit moment tot een oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Standaard 3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties
Het auditteam is positief over de wijze waarop de opleiding haar systeem van toetsen en beoordelen heeft ingericht en geborgd. Ook de rol van de examencommissie en de wijze waarop zij haar verantwoordelijkheid neemt, vindt het auditteam in lijn met hetgeen de WHW van een examencommissie verlangt.

Het auditteam vond de bestudeerde eindwerken duidelijk van hbo-bachelorniveau. Het auditteam heeft van een aantal studenten, waaronder studenten van wie de onderzoeken zijn gelezen, ook het conceptbook en het afstudeerverslag beoordeeld. Het auditteam stelt vast dat ook de conceptboeken van hbo-bachelorniveau zijn en dat studenten goed blijken te kunnen reflecteren op hun competentieontwikkeling.

Concluderend oordeelt het auditteam positief over het door de opleiding gerealiseerde eindniveau, een oordeel dat door de tijdens de audit aanwezige werkveldvertegenwoordigers werd bevestigd. Het oordeel voor de standaard komt daarmee op een 'voldoende'.

Algemene conclusie:
Conform de beslisregels van de NVAO geeft het auditteam de opleiding voor Lifestyle van de Fontys Hogeschool, als geheel het eindoordeel 'voldoende'.
Het panel is van oordeel dat de opleiding Lifestyle van de Fontys Hogescholen, een opleiding aanbiedt die voldoet aan de eisen van het accreditatiekader. Het auditteam kent aan standaard 1 een 'goed' en aan de standaarden 2 en 3 een 'voldoende' toe.

Den Haag, 21 oktober 2014

drs. G.J. Stoltenborg,
voorzitter

F.J. Telwin,
secretaris

3. INLEIDING

Karakteristiek Fontys Academy for Creative Industries
De voorloper van Fontys ACI, de voormalige Bedrijfshogeschool, is in 2004 gestart met een differentiatie van de reguliere, bekostigde bacheloropleiding Commerciële Economie, toegespitst op het beroepenveld van de internationale event-, music & entertainmentbusiness (CE IEMES). Er stroomden ongeveer honderd studenten in de propedeuse in. Deze CE IEMES-studenten zouden de aanloop betekenen naar een instituut met een totaal andere naam en identiteit: de Academy for Creative Industries. Het aantal studenten groeide van 800 in 2009 naar ongeveer 1750 studenten in najaar 2012. In 2008 voegde de Bedrijfshogeschool een differentiatie van de bacheloropleiding Communicatie toe, eveneens toegespitst op de internationale event-, music- en entertainmentbranche (CO IEMES). In 2010 startte de bachelor Lifestyle en vond de naamswijziging plaats naar Fontys ACI om voor de drie kernopleidingen van de hogeschool een passend label te creëren. Momenteel volgen zo'n 410 studenten de bachelor CE IEMES, 1160 studenten de bachelor CO IEMES, 510 studenten de bachelor ILS en 65 studenten Commerciële economie Digital Publishing Studies (CE DPS).

Het College van Bestuur (CvB) van Fontys Hogescholen heeft in 2007 een projectgroep Lifestyle ingesteld met als opdracht de ontwikkeling van de nieuwe opleiding. Na een uitgebreide oriëntatie heeft de projectgroep een beschrijving opgesteld van de ontwikkelingen in de samenleving in het domein lifestyle en de zes onderscheiden sectoren: Human Movement (sport/bewegen), Health (gezondheid), Food (voeding), Leisure (vrije tijd), Appearance (uiterlijk) en Living (wonen/leefomgeving). Deze beschrijving heeft Fontys vervolgens laten toetsen op herkenning bij ruim tachtig professionals van bedrijven, branche-organisaties of (maatschappelijke) non-profit organisaties die zich binnen de genoemde sectoren bezighouden met onderzoek naar de ontwikkeling, realisatie of implementatie van producten en diensten op het gebied van lifestyle.

In maart 2009 beoordeelde de NVAO de aanvraag positief. Ten behoeve van de macrodoelmatigheidstoets stelden ruim zeventig bedrijven in diverse lifestyle-sectoren intentieverklaringen op voor de bachelor Lifestyle. Eind 2009 kwam er een positief besluit van het Ministerie van OCW ten aanzien van deze macrodoelmatigheidstoets. In 2010 is Fontys ACI van start gegaan met de bacheloropleiding ILS. De opleiding heeft eind studiejaar 2013-2014 de eerste lichting afstudeerders afgeleverd. ILS is een unieke opleiding in Nederland die alleen door Fontys Hogescholen in Tilburg wordt aangeboden.

Vorige accreditatie
De panelbeoordeling van de opleiding bij de Toets Nieuwe Opleiding (TNO) in 2008 was positief en gaf geen aanleiding tot grote aanpassingen of verbeteracties. Wel hebben visitaties plaatsgevonden bij de andere opleidingen bij Fontys ACI in 2011 en 2014. Hierbij zijn accenten gelegd op een aantal beleidspunten, met name aanscherping van het internationaliseringsbeleid, focus op de voorzieningen en de verbetering van de interne kwaliteitszorg.

4. OORDELEN OP HET NIVEAU VAN DE STANDAARDEN

Beoogde eindkwalificaties

Standaard 1: De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat inhoud, niveau en oriëntatie betreft geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting NVAO: De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau (bachelor–master) en oriëntatie (hbo–wo) binnen het Nederlands kwalificatieraamwerk. Zij sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Profiel van de Lifestyle Professional
Het panel ziet een opleiding die uniek is in Nederland, Fontys is de enige in Nederland met de opleiding Lifestyle. De opleiding combineert het creatieve met het zakelijke in de benadering van de sectoren waar zij zich op richt: Food, Health, Human Movement, Leisure, Appearance en Living. De opleiding maakt onderdeel uit van het domein Economie en wil zich ook profileren met een zakelijke benadering. Dit is duidelijk te zien aan de vertaling van de kerntaken in haar opleiding: het analyseren van maatschappelijke mentaliteitstrends in relatie tot lifestyle en het op basis daarvan ontwikkelen van concepten voor nieuwe diensten/producten. Het panel ziet een onderscheid met andere creatieve opleidingen, waar de focus zich beperkt tot de ontwerpfase. Lifestyle oriënteert zich op vele sectoren en brengt studenten daarbij ook vaardigheden bij die te maken hebben met de economische, organisatorische en maatschappelijke implicaties. Hierdoor is Lifestyle de focus waarbij de maatschappij centraal staat. Hieronder zullen de genoemde kerntaken worden toegelicht. Bovendien is tijdens de audit duidelijk naar voren gekomen dat de opleiding kwaliteit van Leven (Quality of Life) hanteert als een generiek thema.

Het profiel van Lifestyle (door de opleiding genoemd: International Lifestyle Studies) is erop gericht een professional neer te zetten die breed inzetbaar is, onderzoek kan uitvoeren, kan analyseren en onderzoeksresultaten kan vertalen naar toekomstige trends voor bedrijven, organisaties en/of branches. Op basis van deze trends vertaalt de afgestudeerde zijn creatieve ideeën in concepten voor nieuwe diensten en producten. De Lifestyle Professional kan daarnaast als adviseur betrokken zijn bij de realisatie van nieuwe of vernieuwende diensten of producten.

Binnen het beroepsprofiel heeft de opleiding de volgende vier kerntaken uitgewerkt:
- Analyseren van relevante marktontwikkelingen in relatie tot nieuw te ontwikkelen concepten op het gebied van lifestyle.
- Ontwikkelen van concepten voor nieuwe diensten en producten op het gebied van lifestyle.
- Realiseren van nieuwe concepten, diensten en producten op het gebied van lifestyle.
- Adviseren en begeleiden bij het realiseren van nieuwe concepten.

Beoogde eindkwalificaties
Het beroepscompententieprofiel is door Fontys in 2008 in samenspraak met deskundigen uit het werkveld ontwikkeld en is vastgesteld door de Raad van Advies van Lifestyle. De genoemde kerntaken uit het beroepscompetentieprofiel zijn gebaseerd op ruim tachtig interviews van de projectgroep Lifestyle met vertegenwoordigers uit de beroepspraktijk.

Dat zijn professionals van bedrijven, branche-organisaties of (maatschappelijke) non-profit organisaties die zich binnen (combinaties van) verschillende sectoren bezighouden met onderzoek naar de ontwikkeling, realisatie of implementatie van producten en diensten op het gebied van lifestyle. Op basis van deze kerntaken is door Kenniscentrum Beroepsonderwijs Arbeidsmarkt (KBA) een beroepscompetentieprofiel geformuleerd en vervolgens getoetst op relevantie en actualiteit via interviews en via een telefonische enquête onder een brede groep professionals.

De vier eerdergenoemde kerntaken uit het beroepsprofiel heeft de opleiding uitgewerkt in zeven competenties die de toekomstige Lifestyle Professional moet ontwikkelen om deze taken in de beroepspraktijk naar behoren te vervullen. De zeven competenties vormen samen het competentieprofiel van de opleiding:

1. Signaleren (gekoppeld aan de Dublin descriptor Knowledge and understanding):
   De startbekwame student kan (inter)nationale maatschappelijke trends opsporen die van betekenis kunnen zijn voor quality of life plus de achterliggende actuele waarden voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestylesectoren;
2. Analyseren (gekoppeld aan de Dublin descriptor Applying knowledge and understanding):
   De startbekwame student kan op gestructureerde wijze informatiebronnen raadplegen ten behoeve van trendanalytisch onderzoek en kan lifestyle-concepten die zijn ontworpen voor meerdere mentaliteitsgroepen binnen combinaties van diverse lifestyle-sectoren analyseren op economische, maatschappelijke en technologische haalbaarheid;
3. Ontwerpen/creëren (gekoppeld aan de Dublin descriptoren Applying knowledge and understanding en Making judgements): De startbekwame student kan op basis van beschikbare informatie innovatieve concepten ontwerpen voor diensten/producten voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren die bijdragen aan de quality of life van meerdere mentaliteitsgroepen en die economisch, technologisch en/of maatschappelijk haalbaar zijn;
4. Resultaatgericht handelen (gekoppeld aan de Dublin descriptoren Applying knowledge and understanding en Communication): De startbekwame student kan trendonderzoek plannen en organiseren, creatieve technieken toepassen tijdens het ontwikkelen van concepten en kan de economische en organisatorische aspecten van een concept uitwerken. Ten behoeve van de realisatie van lifestyle-concepten kan hij draagvlak creëren bij betrokken partijen en kan hij relevante partners organiseren. De startbekwame student kan een opdrachtgever adviseren bij de realisatie van een lifestyle-concept en een organisatie ondersteunen bij het bewaken van de grondbeginselen van het lifestyle-concept
5. Innoveren (gekoppeld aan de Dublin descriptor Applying knowledge and understanding):
   De startbekwame student kan op een creatieve manier bestaande onderzoeks-en ontwerpmethodieken toepassen en combineren ten behoeve van het analyseren van trends en het ontwikkelen van diensten/producten voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren
6. Communiceren (gekoppeld aan de Dublin descriptor Communication): De startbekwame student is in staat om mondeling en schriftelijk in het Nederlands en Engels informatie, ideeën, adviezen en oplossingen in relatie tot innovatieve concepten voor diensten/producten op het gebied van lifestyle effectief en op een creatieve manier uit te wisselen met diverse mentaliteitsgroepen in verschillende contexten
7. Professioneel handelen (gekoppeld aan de Dublin descriptor Learning skills):
   De startbekwame student kan reflecteren op zijn eigen positie, zijn creatief proces, zijn handelen en zijn kwaliteiten en kan werken aan de eigen ontwikkeling.

Deze zeven competenties zijn uitgewerkt in subcompetenties (prestatie-indicatoren) op drie niveaus. Schema 1 op pagina 11 geeft een voorbeeld van de uitwerking van competentie 1 naar de drie niveaus voor één van de subcompetenties.

Het panel stelt vast dat de beoogde eindkwalificaties (1) het bachelorniveau weerspiegelen zoals vastgelegd in de Dublin Descriptoren, (2) inhoudelijk aansluiten bij de behoefte van het werkveld, (3) en ondersteuning geven aan de, ook naar het oordeel van de opleiding, noodzakelijke internationale oriëntatie. Het panel ziet in de beoogde eindkwalificaties de ambities terug van de opleiding.

Toelichting:
T = Kerntaak Trendanalyse
C = Kerntaak Conceptontwikkeling
R = Kerntaak Realiseren van concepten
A = Kerntaak Adviseren bij implementatie van concepten

Signaleren: De startbekwame student kan (inter)nationale maatschappelijke trends opsporen die van betekenis kunnen zijn voor quality of life plus de achterliggende actuele waarden voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren														
Niveau 1	T	C	R	A	Niveau 2	T	C	R	A	Niveau 3	T	C	R	A
S 1.1 Kan (inter)nationale maatschappelijke, economische en technologische trends signaleren die van belang zijn voor de quality of life van de eigen mentaliteitsgroep binnen één lifestyle-sector	X				S 1.2 Kan (inter)nationale maatschappelijke, economische en technologische trends signaleren die van belang kunnen zijn voor de quality of life van een specifieke mentaliteitsgroep en voor verschillende afzonderlijke lifestyle-sectoren	X				S 1.3 Kan (inter)nationale maatschappelijke, economische en technologische trends signaleren die van belang zijn voor de quality of life voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren	X			

Schema 1 Uitwerking competentie Signaleren niveau 1

Internationalisering
International Lifestyle Studies heeft de eindkwalificaties vergeleken met opleidingen in Nederland(CO IEMES Fontys ACI en ABC Avans Hogescholen) en buitenland (Post-graduate Trendwatching Gent en Master Future Studies University of Turku). Uit deze benchmarking komt naar voren dat afhankelijk van de studierichting vooral de competenties signaleren, analyseren en ontwerpen van ILS overeenkomen met de onderwijsonderdelen van de genoemde opleidingen in binnen- en buitenland. Uit de zorgvuldigheid van de vertaling van het beroepscompetentieprofiel en het contact met het internationale werkveld blijken volgens het panel de internationale ambities van de opleiding. Tijdens de audit werd duidelijk dat de opleiding nadruk legt op deze dimensie om de student voor te bereiden op een internationaal werkveld.

Onderzoek
Het panel ziet dat onderzoek terugkomt in het competentieprofiel van Lifestyle. In de zeven competenties is er voldoende ruimte geboden voor onderzoek en ook in de uitwerking naar subcompetenties is zichtbaar dat de student zich het onderzoek doen ook eigen dient te maken. Bij de competentie "Analyseren" moet de student in staat zijn op gestructureerde wijze informatiebronnen te raadplegen, bij de competentie "Innoveren" dient de student in staat te zijn onderzoeksmethodieken toe te passen. Onderzoek heeft een plek gekregen door de samenwerking met en aansluiting van twee lectoraten (Creative Industries & Social Innovation en Futures Research & Trendwatching). Onderzoek wordt hier gedaan om een brug te kunnen slaan tussen wetenschap en praktijk.

Validering door het werkveld
Het beroepscompententieprofiel is door Fontys in 2008 in samenspraak met deskundigen uit het werkveld ontwikkeld en is vastgesteld door de Raad van Advies. In het kader van de macrodoelmatigheidstoets door het Ministerie OCW in 2008 stelden ruim zeventig bedrijven in de zes lifestyle-sectoren intentieverklaringen op ten behoeve van de bachelor Lifestyle. Het werkveld heeft aan het auditteam kenbaar gemaakt tevreden te zijn over de start van de opleiding en de kennis van de eerste lichting studenten die stages lopen.
Tijdens de audit is gesproken met leden van de Raad van Advies, die bevestigden dat ze zich herkennen in de kerntaken zoals opgenomen in het beroepsprofiel en de uitwerking daarvan in het opleidingsprofiel. Verder gaven zij aan –voor zover van toepassing- tevreden te zijn met de studenten die in hun organisatie stage lopen. Er is door het panel specifiek stilgestaan bij de vraag wat precies in de opleiding zorgt voor de goede match tussen opleiding en praktijk.
De vertegenwoordigers van het werkveld gaven aan dat de opleiding aansluit bij hun behoeften door de aangeboden mix tussen creativiteit en business oriëntatie.
De Raad van Advies bestaat uit vertegenwoordigers uit het brede werkveld van Lifestyle. Eens per jaar vindt er overleg plaats tussen de Raad van Advies en de opleiding. In deze overleggen wordt besproken of het profiel nog actueel is en welke aanpassing eventueel nodig zouden zijn. Het panel heeft vastgesteld dat de adviezen door de opleiding serieus worden genomen en door de opvolging van deze adviezen garandeert dat de beoogde eindkwalificaties blijven passen bij de eisen van het beroepenveld.

Weging en Oordeel: goed
Naar het oordeel van het panel zijn de beoogde eindkwalificaties op een zorgvuldige en transparante wijze opgesteld in samenspraak met het relevante beroepenveld en worden deze ook langs dezelfde weg actueel gehouden. Op die manier vormen de eindkwalificaties een directe afspiegeling van de eisen die aan een Lifestyle Professional op bachelorniveau mogen worden gesteld. De eindkwalificaties die zijn vormgegeven als zeven competenties, zijn vervolgens op een heldere manier vertaald naar subcompetenties op drie niveaus.

De zeven competenties van de opleiding Lifestyle weerspiegelen het bachelorniveau zoals geformuleerd in de internationaal geldende Dublin descriptoren. De wijze waarop de competenties zijn onderbouwd maakt het voor het panel duidelijk dat deze voldoen aan oriëntatie, inhoud en niveau van de hbo-bachelor. Daarnaast stelt het panel vast dat de 'internationale oriëntatie' en de onderzoekscomponent aantoonbaar terug te vinden zijn in de competenties. Er heeft een benchmark plaatsgevonden met vergelijkbare opleidingen, ook in het buitenland. Omdat de opleiding zich helder gepositioneerd heeft in het internationale opleidingsveld, omdat de beoogde eindkwalificaties de praktijk op een transparante en dekkende wijze weerspiegelen, de opleiding de uitkomsten van het reguliere overleg met de praktijk gebruikt voor herijking van de competentieset en omdat de internationale en onderzoeksmatige componenten aantoonbaar in de beoogde eindkwalificaties zijn opgenomen, komt het panel op standaard 1 tot de kwalificatie 'goed'.

Onderwijsleeromgeving

Standaard 2: Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting NVAO: De inhoud en vormgeving van het programma stellen de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

Inhoud
De opleiding heeft in een KLOTS-schema (kwalificaties, leerdoelen, onderwijseenheden, toetsing en studiepunten) duidelijk in beeld gebracht wat de relatie is tussen competenties, prestatie-indicatoren, leerarrangementen, toetsvormen en te behalen studiepunten. Het auditteam heeft in de studiehandleidingen gezien, dat de opleiding per studieonderdeel voor alle betrokkenen duidelijk heeft beschreven welke eindkwalificaties, vertaald in indicatoren, de student in dat onderdeel moet ontwikkelen, welke leerdoelen daaraan verbonden zijn en hoe die getoetst zullen worden. In het KLOTS-schema is aangegeven dat elk leerarrangement te koppelen is aan relevante competenties met bijhorende prestatie-indicatoren en is te zien hoe deze getoetst worden.

De opleiding is ingericht volgens de major-minor structuur en bestaat uit een major (210 EC) en een minor (30 EC). De major bevat de basiskennis en basisvaardigheden die voor de uiteindelijke beroepsuitoefening vereist zijn. De minor is hieraan complementair en vormt een verbreding of verdieping op een thema naar keuze. De vrije minor keuze biedt studenten de mogelijkheid een eigen profilering te geven aan hun onderwijsprogramma. De minor is gepositioneerd in het derde studiejaar.

De kerntaken, zoals genoemd in standaard 1, heeft de opleiding verwerkt in zogeheten Leerarrangementen. Binnen een Leerarrangement worden telkens een of meerdere sectoren, zoals vermeld in Standaard 1, en een of meerdere kerntaken centraal gesteld. De opleiding is opgebouwd uit deze leerarrangementen, waarin kennis, vaardigheden en houding worden geïntegreerd en die zijn gericht op het ontwikkelen van competenties. In de Hoofdfase is er bijvoorbeeld sprake van het Leerarrangement 'Trendanalyse Conceptontwikkeling Adviseren Health Food Sector' waarin wordt getoetst op de competentie 'Signaleren'. Iedere competentie is uitgewerkt in prestatie-indicatoren. Dit zijn tevens beoordelingscriteria ingedeeld op drie niveaus:

- hoofdfasebekwaam (na afronding Propedeuse fase)
- afstudeerbekwaam (na afronding Hoofdfase)
- startbekwaam (afronding Afstudeerfase)

Ten aanzien van de zes sectoren waar Lifestyle zich op richt, heeft het panel gekeken naar de keuzes die de opleiding heeft gemaakt. In het gesprek met de studenten is naar voren gekomen dat zij de economische en/of technologische kanten van de lifestyle meer zouden willen terugzien. Het werkveld geeft ook aan dat op dit moment Technology en Automotive opkomende sectoren zijn. De opleiding is zich in overleg met het werkveld aan het oriënteren op een extra sector; Work.
Het panel raadt de opleiding in dit verband aan om nog eens te kijken naar de balans in het programma en naar de sectoren waar ze zich op richt.

Samenhang
In de studiegidsen heeft het panel een gestructureerd curriculum gezien met zowel horizontale als verticale samenhang.

Horizontale samenhang
De opleiding waarborgt de horizontale structuur door de leerarrangementen. Een leerarrangement stelt steeds één of meerdere lifestyle-sectoren en één of meerdere kerntaken ontleend aan het beroepsprofiel centraal. Zo kent de P-fase zes leerarrangementen, waarin steeds een van de zes sectoren centraal staat, gekoppeld aan een of meer van de kerntaken.

Verticale samenhang
De complexiteit van het programma neemt gedurende de opleiding toe; dit wordt tot uitdrukking gebracht in de Prestatie indicatoren die op drie niveaus zijn uitgewerkt. De competentieniveaus zijn gekoppeld aan de opleidingsfases, van Ambacht (P-fase), Vakmanschap (H-fase) en Meesterschap (A-fase). De toename van de complexiteit geldt zowel voor de context, voor de taak die de student moet uitvoeren als voor de mate van zelfstandigheid van de student.

Ontwikkeling van beroepsvaardigheden
Het auditteam heeft geconstateerd dat de opleiding in het programma veel aandacht besteedt aan het ontwikkelen van de beroepsvaardigheden. Dit krijgt op diverse manieren gestalte. In leerarrangementen zorgt de opleiding voor een koppeling tussen theorie, vaardigheden, gedrag en praktijk, onder meer door het werken aan beroepsproducten. De opleiding streeft naar een omgeving waarin de te leren kennis/vaardigheid/ gedrag direct gekoppeld wordt aan de competenties. Een voorbeeld hiervan is het House of Creative Concepts (HoCC) in de Spoorzone in Tilburg, waar het auditteam getuige is geweest van een creatieve brainstormsessie.
De opleiding heeft ervoor gekozen om in deze omgeving te werken om creativiteit en ondernemerschap te stimuleren, zij maakt van de gelegenheid gebruik om de studenten projecten uit te laten voeren die direct ontleend zijn aan de praktijk. Een ander voorbeeld is dat studenten in hun tweede studiejaar een reële mini-onderneming opzetten die vanuit een uitgewerkte conceptgedachte een product/dienst ontwikkelt dat/die bijdraagt aan de quality of life. Professionals uit de beroepspraktijk begeleiden studenten hierbij en geven feedback na de diverse tussenproducten (mijlpalen) van de onderneming. De producten worden daadwerkelijk op de markt gezet. Zo heeft het panel zelf geproduceerde, specifiek voor mannen bedoelde thee, mogen consumeren.

De ontwikkeling van de beroepsvaardigheden en de koppeling tussen theorie, vaardigheden, gedrag en praktijk komt verder ook tot stand door twee stages in de opleiding met begeleiding vanuit het bedrijfsleven. De eerste stage, de Meewerkstage, vindt plaats tijdens de hoofdfase in het derde leerjaar. De Afstudeerstage is aan het einde van het vierde studiejaar en mondt uit in de meesterproef.

Vormgeving
De opleiding heeft het onderwijs vanuit een competentiegerichte visie vormgegeven waarbij kerntaken en leerarrangementen invulling geven aan het programma. De opleiding heeft de werkvormen die zij hanteert op deze visie afgestemd. Hieronder wordt ingegaan op een aantal belangrijke facetten van de vormgeving van de opleiding; praktijkgerichtheid, competentiegerichtheid, leerlijnen, didactische werkvormen en excellentie.

Competentiegerichtheid
In de studiehandleidingen is te zien aan welke competenties de studenten werken en welke beroepsproducten ze moeten opleveren in het kader van de competentieontwikkeling. Studenten verzamelen gedurende het jaar bewijsstukken om aan te tonen dat zij competenties beheersen. Binnen de leerarrangementen werken zij aan meerdere competenties tegelijk. Aan de hand van de prestatie-indicatoren kunnen de studenten zien welke bewijsstukken ze moeten verzamelen.

Het panel stelt vast dat de competenties op een transparante wijze zijn verwerkt in het programma. Docenten geven aan dat zij in de lessen nog eens expliciet aangeven aan welke competenties gewerkt gaat worden.

Leerlijnen
Het panel constateert dat de opleiding het model van leerlijnen hanteert. Elk leerarrangement kent een conceptueel deel (de cognitieve leerlijn), een praktijkdeel (de integrale leerlijn) een onderzoeksdeel (onderzoeksleerlijn), een vaardighedendeel (vaardigheden leerlijn) en een reflectief deel (reflectieve leerlijn). De cognitieve leerlijn heeft de functie de studenten een theoretisch kader en denkraam aan te bieden. Daarnaast vindt ontwikkeling van kennis door studenten plaats via aan de beroepspraktijk ontleend studiemateriaal en via interactie met de beroepspraktijk, onder andere in de vorm van werken aan/met beroepsproducten, gastsprekers, freelancedocenten, excursies en werken binnen de Lifestyle Factory. Studenten kiezen in het vierde jaar twee sectoren om meer de diepte in te gaan. Zowel studenten als leden van het werkveld vinden dit een goede stap. Op deze manier krijgen de competenties van de studenten meer diepgang en specialiseren zij zich. Het panel sluit zich aan bij de mening van het werkveld en de studenten.

Didactische werkvormen
In het gesprek met de docenten is aan de orde gekomen dat creativiteit ook gestimuleerd kan worden door een variëteit aan werkvormen. Verschillende sectoren en stromingen binnen Lifestyle verlangen verschillende manieren om kennis en vaardigheden te verwerven en zich nieuw gedrag eigen te maken. De opleiding heeft een keuze gemaakt voor uiteenlopende werkvormen, waarbij de student zich actief en ondernemend moet gedragen. De indeling van de werkvormen bestaat uit de volgende onderverdeling. Werkvormen gebruikt bij:

- Verkennen van de opdracht tot het leveren van een beroepsproduct (Project, Onderzoek, Interview, Literatuurstudie)
- Verwerven van kennis en inzicht (Watching&Hunting, Literatuurstudie, Gastcollege, Project, College, Workshop, Interview, Feeltrip, Domein Dialoog Dag, Debat, Weblecture)
- Contact met de beroepspraktijk (Gastcollege, Masterclass, Interview, Feeltrip, Fieldtrip, Expert Meeting Café, Domein Dialoog Dag, Award, Experience Trip, Seminar)
- Reflectie op de eigen ontwikkeling (Individueel Coachingsgesprek, Intervisiegroep, Groepsgesprek (SLB), Expedition)

Het panel acht dit adequate werkvormen voor de betreffende contexten.

Excellentietraject
Het panel constateert dat er een adequaat excellentietraject staat. De opleiding selecteert studenten om deel te nemen aan dit traject om hen meer uitdaging en diepgang te bieden. Ze krijgen extra uitdaging en verdieping binnen de Lifestyle Factory door middel van speciale opdrachten, masterclasses en extra literatuuronderzoek. In het derde leerjaar mogen ze een extra minor volgen. Tijdens de afstudeerfase kunnen ze meer sectoren en extra specialisatiemodules kiezen. Het panel ziet dit als een uitstekende, extra toevoeging op de reguliere trajecten.

Studeerbaarheid
De studeerbaarheid van de opleiding wordt vooral bevorderd door (i) de duidelijke samenhang en transparantie in het programma, (ii) door oog te hebben voor een gelijke verdeling van de studiebelasting over het studiejaar (vaste structuur van drie onderwijsperiodes van tien lesweken per leerjaar en aanpassing spreiding studielast) en (iii) door de individuele aandacht van de studiebegeleider (slb-docent).

De NSE uit 2011 en studentenevaluaties wezen uit dat studenten niet tevreden waren over de spreiding van de studielast. De opleiding heeft dit probleem door het introduceren van intervalweken en het verminderen van formatieve toetsen verbeterd. Een leerarrangement wordt gevolgd door een intervalweek, waarin toetsing, afronding studieprojecten, presentaties en eventuele assessments zijn gepland. Sinds de NSE scores van 2011 is er een lichte stijging te zien in de scores. Tijdens de audit waren de studenten te spreken over de spreiding van de studielast.

Studenten zeiden tijdens de visitatie dat ze de opleiding Lifestyle als een fijne opleiding ervaren door de aandacht voor theorie, de praktijk en de zorgvuldige begeleiding door de slb-docent. De student ervaart een goede samenhang tussen de vakken en vindt het programma studeerbaar, hoewel sommige periodes drukker zijn dan andere.

Onderzoek
Praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden, zoals het zoeken en vinden van de juiste bronnen, het opstellen van een probleemanalyse, het formuleren van een centrale onderzoeksvraag en aansluitende deelvragen, het kiezen van de juist methode en combinaties van onderzoeksmethoden, uitvoeren van de onderzoeksmethode en het transparant rapporteren hierover, komen vanaf het eerste jaar aan bod in alle leerarrangementen en worden ook in praktijk gebracht tijdens de stages en de meesterproef. De onderzoekslijn heeft als uitgangspunt om studenten deze vaardigheden aan te leren die zich gedurende de opleiding ontwikkelen van eenvoudig naar complex. Zo is in jaar 2 meer aandacht voor kwantitatief onderzoek en loopt de lijn door tot en met een verplichte onderzoeksmodule in jaar 4. Onderzoeksvaardigheden krijgen gestalte rond de verschillende vormen van onderzoek die de opleiding kent en die gekoppeld zijn aan alle kerntaken. Het panel heeft met docenten en studenten over de onderzoekslijn gesproken en alle partijen zijn betrokken bij onderzoek in de opleiding. Het panel herkent de aandacht voor onderzoek in het curriculum, zij zijn echter van mening dat bij de opleiding Lifestyle een grotere rol is weggelegd voor onderzoek dan dat nu aanwezig is. Onderzoek is namelijk een basis voor de gewenste focus op het herkennen van maatschappelijke mentaliteitstrends in relatie tot lifestyle en het op basis daarvan ontwikkelen van concepten voor nieuwe diensten/producten. Het panel ziet wel dat in de komende periode onderzoek een belangrijkere rol krijgt door de invloed van de aangesloten lectoraten.

Lectoraten
Fontys ACI heeft in 2012 een nieuw lectoraat ingericht: Creative Industries & Social Innovation. In 2013 is het bestaande lectoraat Trendwatching & Innovatie doorontwikkeld naar een nieuw lectoraat: Futures Research & Trendwatching. Er is ook een nieuwe lector aangesteld. Het panel ziet dat de lectoraten een boost hebben gegeven aan onderzoek binnen de opleiding. Zowel docenten als studenten zijn betrokken bij de ontwikkeling van de lectoraten en bij het onderzoek. De lectoraten zijn echter pas recent aangesloten bij de opleiding Lifestyle in deze configuratie en de rol van de lectoraten binnen de opleiding moet zich nog uitkristalliseren. Het panel ziet de ambities en de plannen van de lectoraten voor het onderwijs en heeft vertrouwen in de verdere ontwikkeling.

Internationalisering
Er is samenwerking met buitenlandse scholen en er vindt op bescheiden schaal student- en docentenuitwisseling plaats. De opleiding geeft aan dat zij zich vooralsnog vooral richt op het Nederlandse werkveld, maar aangezien dat zich ook in toenemende mate internationaal oriënteert heeft de opleiding al diverse internationaliseringselementen in haar programma opgenomen. Verplicht is deelname aan excursies en aan studiereizen naar het buitenland en het volgen van Engelse lessen plus de bestudering van Engelstalige literatuur. Er zijn daarnaast mogelijkheden om in het buitenland stage lopen, een minor te volgen bij een van de 25 partneruniversiteiten en een extra vreemde taal te leren maar in de praktijk is de deelname aan deze activiteiten nog beperkt.

Het panel ziet dat de opleiding werk stopt in de internationale dimensie van de opleiding. Internationalisering is volgens het panel ook de voorbereiding van de student op de beroepspraktijk in internationale context, en dit aspect kan sterker naar voren komen in het curriculum. Het auditteam heeft tevens vastgesteld dat de internationale dimensie in het huidige programma zich nog verder aan het ontwikkelen is. Het panel raadt de opleiding aan om een sterkere focus aan te brengen in haar internationale insteek. Lifestyle is een sector die in principe grenzeloos is, de opleiding kan de internationale context versterken door bijvoorbeeld meerdere culturen te integreren in de opleiding.

Personeel
Het auditteam heeft op basis van de cv's en op basis van de gesprekken met de docenten geconstateerd, dat het personeel gekwalificeerd is voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma. De docenten werken intensief samen met - of zijn deels werkzaam in - het werkveld waardoor ze voortdurend actuele praktijkgerichte kennis en ervaring opdoen en inbrengen in het onderwijs. De samenwerking tussen onderwijs en praktijk verloopt op diverse manieren, onder andere via gastlessen, via begeleiding van studenten bij de stages en bij het afstuderen, via de Raad van Advies en de(geplande) samenwerking op het gebied van praktijkgericht onderzoek met de lectoraten.
Uitgangspunt is dat alle vaste docenten binnen één jaar na indiensttreding een didactische aantekening hebben behaald indien ze bij indiensttreding nog niet beschikten over een onderwijsbevoegdheid. Van de totaal 32 docenten van de opleiding Lifestyle hebben 23 een didactische kwalificatie, vier docenten studeren hiervoor. De vijf meest recent aangestelde docenten volgen vanaf september 2014 het daarvoor bestaande scholingstraject (Basis Kwalificatie Onderwijs).

Uit de documentatie en uit de gesprekken tijdens de audit komt naar voren dat het docententeam expertise heeft op alle zes onderscheiden sectoren en op alle vier onderscheiden kerntaken en beschikt over de verdere inhoudelijke kwaliteiten om de taken als docent adequaat vorm te geven. Het merendeel van de docenten (78%) heeft tenminste een masteropleiding. Docenten maken deel uit van relevante beroeps- en branche-organisaties binnen de diverse sectoren. Een docent is oprichter en bestuurslid van de Dutch Future Society, een beroepsorganisatie van trendprofessionals. Ook participeren docenten in de Nederlandse Beroepsvereniging voor Leefstijl Professionals. Expertise in praktijkgericht onderzoek is ruimschoots voorhanden binnen het team; zes docenten maken deel uit van één van de twee lectoraten en drie docenten zijn bezig met een PhD-traject. De opleiding organiseert aanvullende praktijkkennis door de inzet van freelance-docenten en van gastdocenten. Deze worden ingezet voor specifieke onderwerpen. Op deze manier is alle expertise vertegenwoordigd in het docententeam en sluit de opleiding blijvend aan op de actuele ontwikkelingen. Een aantal (freelance)docenten is ook parttime aan andere hogescholen verbonden - zoals Artemis, Hogeschool van Amsterdam (AMFI en Minor Trendwatching), Hogeschool Rotterdam (Vrijetijdsmanagement) en de Haagse Hogeschool- waar ze op een vergelijkbaar of aanverwant vakgebied lesgeven.

De docenten die het auditteam sprak, waren tevreden over de mogelijkheden tot professionalisering en aanvullende scholing. In de functioneringsgesprekken komt dit aspect altijd aan de orde. De opleiding heeft in 2013 een Scholingsplan geformuleerd, waarin de afspraken t.a.v. professionalisering voor de medewerkers zijn vastgelegd. In navolging van de CAO is 4,8% van de totale aanstellingsomvang bestemd voor scholing. Dat houdt in dat voor een docent met een 100% aanstelling (1,0 FTE) tachtig uur is gereserveerd. Docenten houden hun kennis onder andere bij door drie plenaire studiedagen per jaar rondom verschillende thema's, een assessmenttraining voor alle medewerkers, het bezoeken van congressen/symposia en het volgen van trainingen.

Uit de studentevaluaties en uit de gesprekken met de studenten tijdens de audit is gebleken dat zij over het algemeen tevreden zijn over de inhoudelijke en didactische kwaliteit van hun docenten. Over de praktijkkennis van de docenten waren zij lovend. Het auditteam onderschrijft de mening van studenten dat het personeel inhoudelijk en didactisch gekwalificeerd is voor zijn taak en voegt daaraan toe dat het personeelsbeleid zorgt voor een brede kwalificatie als docent en ook voor het actueel houden van deze kwalificaties.
Naast de inhoudelijke kwaliteit is door het auditteam ook stilgestaan bij de kwantiteit. Met een docent-student ratio van 1:25,5 ziet het panel dat de opleiding voldoende capaciteit heeft om de studenten op adequate wijze te begeleiden, dit wordt ook aangegeven door de studenten in de gesprekken tijdens de audit. De opleiding wordt verzorgd door een team van 32 docenten met in totaal 20 fte. Bovendien maakt de opleiding veelvuldig gebruik van gastdocenten, waarbij een breed spectrum wordt ingezet van architecten tot woonstylisten en van trendwatchers tot conceptontwikkelaars uit alle zes de sectoren.

Voorzieningen
Lifestyle is in 2010 gestart op de locatie van Fontys ACI, een eigen gebouw op de campus in Tilburg, waar de opleiding ruimtes deelt met de andere drie opleidingen van de academie. Inmiddels beschikt Fontys ACI over drie gebouwen verspreid over de campus. Sinds september 2013 heeft Lifestyle twee dagen in de week de beschikking over het HoCC, een gebouw in de Spoorzone van Tilburg dat Fontys ACI huurt. Zoals eerdere aangegeven, heeft het auditteam de Spoorzone bezocht en vastgesteld dat het een plek is waar creativiteit en ondernemerschap zich (verder) kunnen ontwikkelen. Het auditteam heeft tijdens de rondleiding geconstateerd, dat de opleidingsspecifieke voorzieningen prima zijn. De studenten zijn daarover ook tevreden.
De campus in Tilburg beschikt over een algemene mediatheekvoorziening. De mediatheek verschaft docenten en studenten (vanaf hun werkplekken) toegang tot relevante databanken o.a. LexisNexis en Biep.nu.

Studieloopbaanbegeleiding
De studenten hebben aan het auditpanel aangegeven zeer tevreden te zijn over de studieloopbaanbegeleiding (SLB), met name vanwege het feit dat zij met één begeleider te maken hebben gedurende de hele opleiding. De opleiding heeft SLB een integraal onderdeel van ieder leerarrangement gemaakt en heeft daarvoor een speciaal programma ontwikkeld. De SLB'er coacht de student bij bepaalde keuzes in de studie, zoals de keuze van de stageplekken en de minor.
SLB vindt zowel groepsgewijs als individueel plaats en is erop gericht zodoende de zelfstandigheid te bevorderen. De intensiteit van de begeleiding door de SLB'er neemt in de loop van de opleiding af naarmate de student steeds beter zelfsturend zijn leervragen, persoonlijke ontwikkeling en studieloopbaan kan vormgeven.

Weging en Oordeel: **voldoende**
Het auditteam heeft tijdens de audit een opleiding gezien, die de studenten een inhoudelijk interessant en relevant programma aanbiedt. Daarvoor zorgen onder meer de docenten die aantoonbaar gekwalificeerd zijn voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie. Anderzijds is de opleiding nog volop in ontwikkeling.

De opleiding heeft in een KLOTS-schema duidelijk in beeld gebracht wat de relatie is tussen competenties, prestatie-indicatoren, leerarrangementen, toetsvormen en te behalen studiepunten. Op basis van studiegidsen en opbouwschema's en uit de informatie tijdens de audit heeft het panel vastgesteld dat er sprake is van een gestructureerd curriculum met verticale en horizontale samenhang. Het panel ziet een heldere vertaling van de eindkwalificaties naar het onderwijsprogramma op basis van een competentiegerichte visie. Onderzoek is in het programma geïntegreerd, onder andere door de aanwezigheid en aansluiting van twee (jonge) lectoraten. Onderzoekslijnen in relatie tot Lifestyle moeten nog tot ontwikkeling komen. Het programma is voldoende studeerbaar.

De opleiding kan de internationale context versterken door bijvoorbeeld meerdere culturen te integreren in de opleiding of door meer ook diversiteit in de studentenpopulatie na te streven.
Docenten en onderwijsondersteunende medewerkers zijn aantoonbaar gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie.
De materiële voorzieningen zijn in orde en de studieloopbaanbegeleiding is adequaat en voorziet in de behoefte van de studenten.
Het programma sluit aan op de beoogde eindkwalificaties en de docenten zijn allen kwalitatief in staat de studenten op adequate wijze te begeleiden. Ook kwantitatief heeft de opleiding voldoende capaciteit. Omdat (1) de opleiding bezig is een internationaal accent te leggen maar dit nog niet in de volle breedte tot uiting komt, omdat (2) de focus van de opleiding nog verder scherpgesteld moet worden en omdat (3) de onderzoekslijnen nog volop in ontwikkeling zijn, komt het auditteam tot een oordeel 'voldoende' voor deze standaard.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Standaard 3: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting NVAO: Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Systeem van Toetsing
Fontys ACI heeft het toetsbeleid vastgesteld voor alle opleidingen binnen de academie. De beleidsuitgangspunten voor toetsing en beoordeling geven de opleidingen richting voor uitvoering en organisatie van het toetsbeleid. De opleiding Lifestyle werkt volgens deze richtlijnen. Het Toetsbeleidsplan is voor de toetscommissie en de docenten/examinatoren leidend bij het opstellen en inrichten van de toetsing en beoordeling. De regelingen rondom toetsen en beoordelen zijn ook opgenomen in de onderwijs- en examenregeling (OER) 2013-2014 van de opleiding. In de OER staat beschreven welke soorten toetsen worden ingezet, wanneer het toetsrooster bekend wordt gemaakt, hoe studenten zich voor toetsen moeten aanmelden en legitimeren, hoe de normering wordt vastgesteld, wanneer de uitslag van de toets bekend wordt gemaakt, op welke wijze de opleiding met een examen wordt afgesloten en de condities waaronder het getuigschrift wordt afgegeven. De verantwoordelijkheid voor het leveren van toetskwaliteit ligt bij Fontys ACI, die hiermee de Fontys-richtlijnen volgt, in de lijn. De examencommissie (zie onder) borgt de kwaliteit rondom de toetsing en stelt hiervoor richtlijnen en aanwijzingen op. Elke periode evalueert de examencommissie vooraf, tijdens en achteraf de toetsen en het toetsproces. Driemaal per jaar wordt hierover verslag uitgebracht aan het MT.

De opleiding heeft voor alle studiejaren toetsprogramma's en toetsmatrijzen ontwikkeld. De toetscommissie (zie onder) controleert systematisch of de toetsen voldoen aan de gestelde criteria. In de studiehandleidingen is de wijze van toetsen per module beschreven, waardoor studenten op de hoogte zijn van de leerdoelen, de niveaueisen en de criteria waarop ze worden beoordeeld. De relatie tussen de inhoud/leerdoelen/prestatie-indicatoren van het onderwijs/project en de toetsing is vastgelegd via het KLOTS-schema van de opleiding, de omschrijving van de beheersingsniveaus per fase van de studie en de hieraan gerelateerde prestatie-indicatoren. De validiteit van het toetsen wordt tevens gegarandeerd doordat studenten tijdens elk Leerarrangement op dezelfde wijze worden getoetst: met een beroepsproduct, een reflectieverslag en twee kennistoetsen. Doordat de beoordelingscriteria direct zijn afgeleid van de prestatie-indicatoren, wordt de beoordeling 'geobjectiveerd'. Bij open toetsen, wordt het werk door meer dan één beoordelaar beoordeeld of wordt een gezamenlijk beoordelingsmodel opgesteld. Intersubjectiviteit en betrouwbaarheid worden ook bevorderd door (delen van) een competentie op meerdere wijzen te toetsen en door bij het competentie-examen te werken met twee getrainde assessoren, die door de examencommissie zijn benoemd. De toetscommissie bewaakt de congruentie tussen onderwijs en toetsing door in opdracht van het managementteam periodieke reviews van toetsen, toetsprogramma's, logistiek en organisatie uit te voeren. De opleiding gebruikt de uitkomsten voor doorontwikkeling en verbetering.

Toetsing van de eindkwalificaties
De afronding van de opleiding Lifestyle bestaat uit de volgende onderdelen:

- Onderzoeksplan: een introductie van de opdrachtgever, een probleem-analyse, de hoofdvraag en aansluitende deelvragen, de onderzoeksdoelstellingen, een eerste aanzet voor het theoretisch kader en de onderzoeksmethoden.
- Meesterproef: deze bestaat uit een onderzoeksdeel en een conceptingdeel.
- Conceptboek: dit is een inspiratieboek voor de opdrachtgever en bevat een samenvatting van het conceptingdeel van de Meesterproef.
- Afstudeerverslag: dit bevat de reflectie van de student op het leerproces, het functioneren binnen het stagebedrijf en bevat bewijzen voor de competentieontwikkeling.
- Afstudeerassessment: hierin toont de student aan een startbekwame beroepsbeoefenaar te zijn. Hiervoor kan de student bewijzen aandragen uit de gehele afstudeerfase.
- De Meesterproef wordt beoordeeld door twee examinatoren, niet begeleider zijnde.
  Het afsluitende competentie-examen, waar de meesterproef onderdeel van uitmaakt, wordt afgenomen door twee assessoren, die worden geadviseerd door een externe deskundige als vertegenwoordiger van het beroepenveld.

Beoordeling toetsen
Het auditteam is positief over de wijze waarop de opleiding haar systeem van toetsen en beoordelen heeft ingericht en geborgd. Hieronder valt ook de toepassing van het vierogen-principe. Het auditteam heeft werken van verschillende studiejaren bestudeerd en heeft vastgesteld dat er sprake is van een heldere opbouw van toetsen. Het panel heeft gezien dat in de loop van de studie de complexiteit van de toetsopdrachten toeneemt en er een grotere zelfstandigheid van de student wordt verwacht.
Uit de NSE cijfers en uit de gesprekken met de studenten tijdens de audit, concludeert het auditteam dat het systeem van toetsing transparant is. Ze meldden onder andere dat het toetsplan voor een heel jaar bekend is en niet tussentijds gewijzigd wordt. De studenten die het auditteam sprak waren ook tevreden over de kwaliteit van de toetsen en over de aansluiting bij de inhoud van de opleiding.

Examencommissie
Fontys ACI kent één Examencommissie die is ingesteld door de directeur, met vijf leden die de verschillende opleidingen binnen Fontys ACI representeren. De examencommissie heeft sinds eind 2013 een verbeterde positie door een iets gewijzigde samenstelling, met de aanstelling van een nieuwe voorzitter. De rol van de examencommissie en de wijze waarop zij haar verantwoordelijkheid neemt, is naar de waarneming van het auditteam in lijn met hetgeen de WHW van een examencommissie verlangt. De examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing door onder andere elke toetsperiode vooraf, tijdens en achteraf de toetsen en het toetsproces kritisch te evalueren en daarover drie maal per jaar verslag uit te brengen.

Toetscommissie
Er is een toetscommissie die als voornaamste taak heeft de kwaliteit van toetsen systematisch te bewaken en de verbetering van de toetskwaliteit systematisch te bevorderen en hierover te rapporteren.
De toetscommissie screent kennistoetsen op de criteria validiteit en betrouwbaarheid.
De toetscommissie voert ook evaluerende taken uit ten aanzien van andere summatieve toetsen met als resultaat aangepaste beoordelingsformulieren voor assessments en stages. Het auditteam acht dit een adequate werkwijze.

Gerealiseerd eindniveau
De afronding van de opleiding Lifestyle bestaat uit de volgende vijf onderdelen: onderzoeksvoorstel, meesterproef, conceptboek, afstudeerverslag en afstudeerassessment.
De meesterproef bestaat uit een onderzoeksdeel en een conceptingdeel en er kan pas mee begonnen worden als het onderzoeksvoorstel met een voldoende is beoordeeld.

Het conceptboek is een inspiratieboek voor de opdrachtgever en bevat een samenvatting van het conceptingdeel van de meesterproef. Het afstudeerverslag bevat de reflectie van de student op het leerproces.

Ten tijde van de audit studeerde de eerste lichting van 18 studenten af, 5 kort ervoor en 13 kort erna. Het auditteam heeft voor de audit de 5 beschikbare eindwerken (meesterproeven) beoordeeld en na de audit nog eens 10, aselect geselecteerd uit de beschikbare 13. In totaal zijn daarmee 15 eindwerken beoordeeld.

Het auditteam vindt het type onderzoeksvragen dat het heeft gezien inhoudelijk relevant voor een bachelor Lifestyle en van hbo-bachelorniveau. Ook de werkstukken zijn aantoonbaar van het hbo-bachelorniveau en de beoordeling door het auditteam komt bij alle werken uit op voldoende of hoger. De beoordelingsformulieren zijn zowel qua structuur als qua inhoud, gedegen. Het panel is wel van mening dat er sterker gelet moet worden op het taalgebruik in de eindwerken.
Het auditteam heeft van een aantal studenten, waaronder studenten van wie de onderzoeken zijn gelezen, ook het conceptboek en het afstudeerverslag beoordeeld. Het auditteam stelt vast dat ook de conceptboeken van hbo-bachelorniveau zijn en dat studenten goed blijken te kunnen reflecteren op hun competentieontwikkeling.

Daarnaast is ook uit de evaluatie onder werkgevers -waarmee de opleiding contacten onderhoudt- en onder extern deskundigen, betrokken bij het afstuderen, gebleken dat afgestudeerden voldoen aan het niveau dat het werkveld verwacht.

Concluderend oordeelt het auditteam positief over het door de opleiding gerealiseerde eindniveau, een oordeel dat door de tijdens de audit aanwezige werkveldvertegenwoordigers werd bevestigd.

Weging en Oordeel: voldoende
Afwegende (i) een adequaat ontwikkeld ‘bouwwerk’ van toetsen en beoordelen, (ii) een examencommissie die in de juiste positie is gebracht en die zicht heeft op het gerealiseerde niveau in de opleiding en (iii) een eindniveau dat voldoet aan het hbo-bachelorniveau komt het panel op Standaard 3 tot het oordeel ‘voldoende’.

5. ALGEMEEN EINDOORDEEL

De hbo-bacheloropleiding Lifestyle van Fontys Academy for Creative Industries, gevestigd te Tilburg, is een aantrekkelijke opleiding die, met de lectoraten Creative Industries & Social Innovation en Futures Research & Trendwatching het praktijkgericht onderzoek bij de opleiding op een gedegen manier vorm heeft gegeven. Zij biedt een aantrekkelijk opleidingsprogramma dat aansluit op haar doelstellingen.

De staf is goed opgeleid, deskundig, betrokken bij studenten en gericht op het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs. De fysieke leeromgeving, met de mogelijkheid om in het centrum van Tilburg uit te wijken naar de Spoorzone, biedt studenten de gelegenheid om de bij de competenties vereiste vaardigheden te ontwikkelen en faciliteert het creatieve denken.

Er staat een adequaat toetsgebouw en er is een goed functionerende examencommissie die haar verantwoordelijkheden neemt in lijn met de WHW. De beoordelingen van de meesterproeven, die het auditteam gezien heeft, waren zorgvuldig conform de beoordelingsprocedure uitgevoerd. Het eindniveau voldoet aan de hbo-bachelorstandaard. Het auditteam onderschrijft de beoordelingen van de examinatoren.

Op grond van de bevindingen zoals weergegeven in dit beoordelingsrapport geeft het auditteam de opleiding Lifestyle van Fontys Hogescholen het oordeel 'voldoende'.

BIJLAGE I Scoretabel

Scoretabel paneloordelen Hogeschool Fontys hbo-bacheloropleiding Lifestyle voltijd	
Standaard	**Oordeel**
Standaard 1. De beoogde eindkwalificaties	G
Standaard 2. Onderwijsleeromgeving	V
Standaard 3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	V
Algemeen eindoordeel	**V**

BIJLAGE II Opleidingsspecifieke eindkwalificaties

1	3 niveaus	signaleren	De startbekwame student kan (inter)nationale maatschappelijke trends opsporen die van betekenis kunnen zijn voor quality of life plus de achterliggende actuele waarden voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren.
2	3 niveaus	adviseren	De startbekwame student kan op gestructureerde wijze informatiebronnen raadplegen ten behoeve van trendanalytisch onderzoek en kan lifestyle-concepten die zijn ontworpen voor meerdere mentaliteitsgroepen binnen combinaties van diverse lifestyle-sectoren analyseren op economische, maatschappelijke en technologische haalbaarheid.
3	3 niveaus	Ontwerpen/ cre-eren	De startbekwame student kan op basis van beschikbare informatie innovatieve concepten ontwerp- en voor diensten/producten voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren die bijdragen aan de quality of life van meerdere mentaliteitsgroepen en die economisch, technologisch en/of maatschap- pelijk haalbaar zijn.
4	3 niveaus	Resultaat-gericht handelen	De startbekwame student kan trendonderzoek plannen en organiseren, creatieve technieken toepassen tijdens het ontwikkelen van concepten en kan de economische en organisatorische aspecten van een lifestyle-concept uitwerken. Ten behoeve van de realisatie van lifestyle-concepten kan hij draag- vlak creëren bij betrokken partijen en kan hij relevante partners organiseren. De startbekwame student kan een opdrachtgever adviseren bij de realisatie van een lifestyle-concept en een organisatie ondersteunen bij het bewaken van de grondbeginselen van het lifestyle-concept.
5	2 niveaus (2 en 3)	Innoveren	De startbekwame student kan op een creatieve manier bestaande onderzoeks- en ontwerpmethodiek- en toepassen en combineren ten behoeve van het analyseren van trends en het ontwikkelen van concepten voor diensten/producten voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren.
6	3 niveaus	Communiceren	De startbekwame student is in staat om mondeling en schriftelijk in het Nederlands en Engels informatie, ideeën, adviezen en oplossingen in relatie tot innovatieve concepten voor diensten of producten op het gebied van lifestyle effectief en op een creatieve manier uit te wisselen met diverse mentaliteitsgroepen in verschillende contexten.
7	3 niveaus	Professioneel handelen	De startbekwame student kan reflecteren op zijn eigen positie, zijn creatief proces, zijn handelen en zijn kwaliteiten en kan werken aan de eigen ontwikkeling.

BIJLAGE III Schematisch overzicht opleidingsprogramma

11 | KLOTS-schema ILS

KLOTS-schema Fontys International Lifestyle Studies

Propedeuse

Competenties	Prestatie indicatoren	Onderwijseenheden	Toetsing
Signaleren	S 1.1 Kan (inter)nationale maatschappelijke, economische en technologische trends signaleren die van belang zijn voor de quality of life van de eigen mentaliteitsgroep binnen één lifestyle-sector	[illegible]	[illegible]
	S 2.1 Kan opsporen op welke quality of life-beleving, bepaalde (inter)nationale maatschappelijke, economische en technologische trends een beroep doen m.b.t. de eigen mentaliteitsgroep en voor één lifestyle-sector	[illegible]	[illegible]
	S 3.1 Kan opsporen welke actuele ethische, economische en sociale waarden er ten grondslag liggen aan de beleving van quality of life voor de eigen mentaliteitsgroep en voor één lifestyle-sector	[illegible]	[illegible]
	S 4.1 Kan opsporen welke technologische mogelijkheden relevant zijn voor de quality of life van de eigen mentaliteitsgroep binnen één lifestyle-sector	[illegible]	[illegible]
	S 5.1 Kan opsporen welke partijen er betrokken moeten worden om een lifestyle-concept voor de eigen mentaliteitsgroep en voor één lifestyle-sector te realiseren	[illegible]	[illegible]
Analyseren	A 1.1 Kan informatiebronnen voor trendanalytisch onderzoek opsporen en analyseren (verbanden leggen) voor de eigen mentaliteitsgroep en binnen één lifestyle-sector	[illegible]	[illegible]
	A 2.1 Kan ten behoeve van een door de praktijk gegeven probleemstelling op het gebied van trendanalyse onderzoeksvragen formuleren voor de eigen mentaliteitsgroep en binnen één lifestyle-sector en kan [illegible]	[illegible]	[illegible]
	A 3.1 Kan lifestyle-concepten ten aanzien van quality of life voor de eigen mentaliteitsgroep en voor één lifestyle-sector analyseren en relateren aan relevante (inter)nationale trends en aan toekomstige maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen	[illegible]	[illegible]
	A 4.1 Kan de relevante factoren voor conceptontwikkeling voor de eigen mentaliteitsgroep en één lifestyle-sector in samenhang met elkaar analyseren: - De waarden van de eigen mentaliteitsgroep - De kernwaarden/identiteit van een organisatie - Het netwerk van een organisatie - De technologische ontwikkelingen binnen één lifestyle-sector	[illegible]	[illegible]
	A 5.1 Kan onder begeleiding binnen een organisatie de actoren en de processen bepalen die van belang zijn voor de realisatie van lifestyle-concepten	[illegible]	[illegible]
	A 6.1 Kan onder begeleiding een lifestyle-concept dat ontworpen is voor de eigen mentaliteitsgroep en binnen één lifestyle-sector analyseren op economische, technologische en maatschappelijke haalbaarheid	[illegible]	[illegible]
	A 7.1 Kan onder begeleiding analyseren wat de sterkten en zwakten zijn binnen een organisatie, die een rol kunnen spelen bij de realisatie van een lifestyle-concept	[illegible]	[illegible]
Ontwerpen	O 1.1 Kan onder begeleiding binnen één lifestyle-sector concepten voor diensten of producten vernieuwen en verdorken die bijdragen aan de quality of life van de eigen mentaliteitsgroep	[illegible]	[illegible]
	O 2.1 Kan onder begeleiding concepten ontwerpen voor diensten of producten binnen één lifestyle-sector die bijdragen aan de quality of life van de eigen mentaliteitsgroep en die economisch en/of maatschappelijk haalbaar zijn	[illegible]	[illegible]
	O 3.1 Kan onder begeleiding concepten ontwerpen voor diensten/producten binnen één lifestylesector die bijdragen aan QoL van de eigen mentaliteitsgroep door consumentenbehoeften en technologische mogelijkheden binnen een concept op een creatieve wijze met elkaar te verbinden	[illegible]	[illegible]
	O 4.1 Kan onder begeleiding co-creëren binnen de eigen mentaliteitsgroep	[illegible]	[illegible]
	O 5.1 Kan onder begeleiding een conceptstatement voor een concept voor de eigen mentaliteitsgroep en binnen één lifestyle-sector formuleren	[illegible]	[illegible]
Resultaatgericht handelen	R 1.1 Kan onder begeleiding de werkzaamheden voor een trendonderzoek logisch, gestructureerd en haalbaar plannen en realiseren m.b.v. een concreet doel, deadline en kwaliteitsniveau	[illegible]	[illegible]
	R 2.1 Kan onder begeleiding creatieve technieken toepassen tijdens het ontwikkelen van concepten voor diensten of producten op het gebied van lifestyle	[illegible]	[illegible]
	R 3.1 Kan onder begeleiding een opdrachtgever adviseren bij het realiseren van een lifestyle-concept	[illegible]	[illegible]
	R 4.1 Kan onder begeleiding de economische en organisatorische aspecten van een lifestyle-concept uitwerken	[illegible]	[illegible]
	R 5.1 Kan onder begeleiding een lifestyle concept duiden als onderdeel van strategisch beleid van een organisatie	[illegible]	[illegible]
	R 6.1 Kan onder begeleiding bij betrokken partijen draagvlak creëren ten behoeve van de realisatie van een lifestyle-concept	[illegible]	[illegible]
	R 7.1 Kan onder begeleiding relevante partners organiseren ten behoeve van de uitvoering van een lifestyle-concept	[illegible]	[illegible]
	R 8.1 Kan onder begeleiding een organisatie tijdens het implementatieproces ondersteunen bij het bewaken van de [illegible] van het lifestyle-concept	[illegible]	[illegible]
Communiceren	C 1.1 Kan informatie over (inter)nationale trends en de resultaten van trendonderzoek mondeling toegankelijk maken voor de eigen mentaliteitsgroep gebruik makend van moderne presentatie- en communicatie middelen	[illegible]	[illegible]
	C 2.1 Kan een concept voor een nieuw product of dienst op lifestyle-gebied aan een opdrachtgever op een creatieve manier mondeling presenteren, gebruik makend van moderne presentatie- en communicatiemiddelen	[illegible]	[illegible]
	C 3.1 Kan zijn drie-visie onder begeleiding op een creatieve en transparante manier vorm geven	[illegible]	[illegible]
	C 4.1 Kan een interview afnemen om te achterhalen wat quality of life inhoudt voor respondenten uit de eigen mentaliteitsgroep	[illegible]	[illegible]
	C 5.1 Kan aan een opdrachtgever duidelijk maken wat het lifestyle concept bijdraagt aan de quality of life van de eigen mentaliteitsgroep	[illegible]	[illegible]
	C 6.1 Kan onder begeleiding aan een opdrachtgever duidelijk maken waarom het lifestyle-concept maatschappelijk relevant en/of economisch haalbaar is	[illegible]	[illegible]
	C 7.1 Kan onder begeleiding tijdig en met behulp van verschillende communicatiemiddelen partijen betrekken ten behoeve van het creëren van draagvlak voor lifestyle-concepten	[illegible]	[illegible]
	C 8.1 Kan onder begeleiding een goed voorbereid adviesgesprek voeren in relatie tot de realisatie van een lifestyle-concept	[illegible]	[illegible]
	C 9.1 Kan netwerken binnen de eigen mentaliteitsgroep en met potentiële opdrachtgevers binnen één lifestyle-sector	[illegible]	[illegible]

KT = kennistoets MC; BP = Beroepsproduct verslagen of presentaties; RV = Reflectieverslag; CE = Competentie examen

	C 10.1 Kan op creatieve wijze mondeling en schriftelijk communiceren in het Nederlands	x x x x x x x x x x x x	BP BP BP BP BP BP BP BP BP BT BP OE
	C 11.1 Kan efficiënt communiceren door creatief gebruik te maken van de technologische mogelijkheden van de diverse communicatiemiddelen (zoals internet/ICT) voor de eigen mentaliteitsgroep	x x x x x x x	BV BP BP BP BP BP BP OE
Professioneel handelen	F 1.1 Kan het potentiële spanningsveld herkennen en benoemen tussen de onafhankelijke onderzoeker en conceptontwikkelaar enerzijds en de opdrachtgever anderzijds	x x x x x	BP BP BP DE
	F 2.1 Kan de ontwikkeling van het eigen creatieve proces herkennen en benoemen	x x x x x x x x x	AT BV BV BP BV BV BV BV DE
	F 3.1 Kan onder begeleiding eigen activiteiten evalueren en kan herkennen en benoemen hoe hij kan bijsturen door middel van verbeteracties	x x x x x x x x x x x x x x x	BP BV BV BP BV BV BP BV/BP BV BP OE
	F 4.1 Kan de juiste inspiratiebronnen herkennen en benoemen voor het onderzoeken en ontwikkelen van lifestyle concepten	x x x x x x	AT BP BV BV BV BP BP OE
	F 5.1 Kan een visie formuleren op lifestyle en op quality of life en kan de gevolgen hiervan voor de eigen werkzaamheden herkennen en benoemen	x x x x x	BP BV BV BV OE
Totaal EC		EC	1 2 2 2 3 2 2 3 1 2 2 3 2 2 3 1 2 2 3 1 2 2 3 2 2 3 2 1 1 3 1 1 1 TOTAAL 60 EC
			BP = 2EC BV = 1EC; BP = 2EC BV = 1EC; BP = 2EC BV = 1EC; BP = 2EC BV = 1EC; BP = 2EC BV = 1EC; BP = 2EC BV = 1EC

KLOTS-schema Fentys International Lifestyle Studies

Hoofdfase

Competenties	Prestatie-indicatoren	Onderwijseenheden	Toetsen
Signaleren	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Analyseren	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Ontwerpen	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Resultaatgericht handelen	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Innoveren	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Communiceren	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Professioneel handelen	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Totaal EC		EC	2 2 5 2 2 5 2 2 5 1 2 2 2 2 10 10 1 1 25 2 2 3 Totaal 90 EC
			BP = 4 EC RV = 1 EC; BP = 4 EC RV = 1 EC; BP = 4 EC RV = 1 EC

KLOTS-schema Fontys International Lifestyle Studies

Meesterschap - afstudeerfase

Blauw zijn verplicht onderwijsonderdelen. Groen/grijs zijn keuze modules.

Onderwijseenheden

Competenties	Prestatie indicatoren	Onderzoeksvaardigheden	Verdieping trends	Verdieping concepting	Lifestyle Factory	Lifestyleweek 1	Lifestyleweek 2	Lifestyleweek 3	Onderzoeksplan	Meesterproef afstudeerstage	Competentie examen 3	Reflectie	Persoonlijke creativiteit	Coolhunting	Consumer insights	2D-3D textiel	Digital lifestyle	Conceptualisatiemodel	Engels	Food	Human movement	Health	Appearance	Living	Leisure
Signaleren	S 1.3 Kan (inter)nationale maatschappelijke, economische en technologische trends signaleren die van belang zijn voor de quality of life voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren				x					x	x						x	x		x	x	x	x	x	x
	S 2.3 Kan opsporen op welke quality of life-beleving bepaalde (inter)nationale maatschappelijke, economische en technologische trends een beroep doen voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren		x		x					x	x						x	x		x	x	x	x	x	x
	S 3.3 Kan opsporen welke actuele ethische, economische en sociale waarden er ten grondslag liggen aan de beleving van quality of life voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren		x		x		x			x	x				x		x			x	x	x	x	x	x
	S 4.3 Kan opsporen welke technologische mogelijkheden relevant zijn voor de quality of life van meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van meerdere lifestyle-sectoren				x					x	x									x	x	x	x	x	x
	S 5.3 Kan opsporen welke partijen er betrokken moeten worden om een lifestyle-concept voor meerdere mentaliteitsgroepen voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren te realiseren, vanuit de ethische, economische en/of sociale waarden die zij en het concept vertegenwoordigen				x					x	x							x		x	x	x	x	x	x
Analyseren	A 1.3 Kan informatiebronnen voor trendanalytisch onderzoek opsporen en analyseren (verbanden leggen) voor meerdere mentaliteitsgroepen en binnen combinaties van diverse lifestyle-sectoren	x	x		x					x	x			x						x	x	x	x	x	x
	A 2.3 Kan ten behoeve van een door de praktijk gegeven probleemstelling op het gebied van trendanalyse onderzoeksvragen formuleren voor meerdere mentaliteitsgroepen en binnen combinaties van diverse lifestyle-sectoren en kan een onderzoeksopzet maken en een relevante onderzoeksmethodiek hanteren	x	x		x				x	x	x			x						x	x	x	x	x	x
	A 3.3 Kan lifestyle-concepten ten aanzien van quality of life voor meerdere mentaliteitsgroepen en binnen combinaties van diverse lifestyle-sectoren analyseren en relateren aan relevante (inter)nationale trends en aan toekomstige maatschappelijke, economische en technologische ontwikkelingen	x		x	x					x	x			x			x	x		x	x	x	x	x	x
	A 4.3 Kan de relevante factoren voor conceptontwikkeling voor meerdere mentaliteitsgroepen en binnen combinaties van diverse lifestyle-sectoren in samenhang met elkaar analyseren - de waarden van meerdere mentaliteitsgroepen -De kernwaarden/identiteit van een organisatie -Het netwerk van een organisatie -De technologische ontwikkelingen binnen de betreffende lifestyle-sectoren	x		x	x					x	x			x	x		x			x	x	x	x	x	x
	A 5.3 Kan zelfstandig binnen een organisatie de actoren en de processen traceren die van belang zijn voor de realisatie van lifestyle-concepten				x					x	x							x						x	
	A 6.3 Kan zelfstandig een lifestyle-concept dat ontworpen is voor meerdere mentaliteitsgroepen en binnen combinaties van diverse lifestyle-sectoren analyseren op economische, technologische en maatschappelijke haalbaarheid				x					x	x							x		x	x	x	x	x	x
	A 7.3 Kan zelfstandig analyseren wat de sterkten en zwakten zijn binnen een organisatie, die een rol kunnen spelen bij de realisatie van een lifestyle-concept				x					x	x											x			
Ontwerpen	O 1.3 Kan zelfstandig voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren concepten voor diensten of producten vernieuwen en versterken die bijdragen aan de quality of life van meerdere mentaliteitsgroepen			x	x					x	x		x		x		x	x		x	x	x	x	x	x
	O 2.3 Kan zelfstandig concepten ontwerpen voor diensten of producten voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren, die bijdragen aan de quality of life van meerdere mentaliteitsgroepen en die economisch en/of maatschappelijk haalbaar zijn			x	x					x	x		x							x	x	x	x	x	x
	O 3.3 Kan zelfstandig concepten ontwikkelen voor diensten/producten voor combinaties van lifestyle-sectoren die bijdragen aan de quality of life van meerdere mentaliteitsgroepen door consumentenbehoeften en technologische mogelijkheden binnen een concept op een creatieve wijze met elkaar te verbinden			x	x					x	x		x		x	x	x	x		x	x	x	x	x	x
	O 4.3 Kan zelfstandig co-creëren binnen meerdere mentaliteitsgroepen				x		x			x	x														
	O 5.3 Kan zelfstandig een conceptstatement voor een concept voor meerdere mentaliteitsgroepen en binnen combinaties van diverse lifestyle-sectoren formuleren			x	x					x	x		x			x		x		x	x	x	x	x	x
Resultaatgericht handelen	R 1.3 Kan zelfstandig de werkzaamheden bij een trendonderzoek logisch, gestructureerd en haalbaar plannen en realiseren n.a.v een zelf geformuleerd doel, deadline en kwaliteitsniveau	x	x		x			x		x	x			x											
	R 2.3 Kan zelfstandig creatieve technieken toepassen tijdens het ontwikkelen van concepten voor diensten of producten producten op het gebied van lifestyle			x	x			x		x	x		x			x		x					x		
	R 3.3 Kan zelfstandig een opdrachtgever adviseren bij het realiseren van een lifestyle-concept				x			x		x	x														
	R 4.3 Kan zelfstandig de economische en organisatorische aspecten van een lifestyle-concept uitwerken				x			x		x	x							x							
	R 5.3 Kan zelfstandig een lifestyle-concept duiden als onderdeel van strategisch beleid van een organisatie				x			x		x	x							x							
	R 6.3 Kan zelfstandig draagvlak creëren bij betrokken partijen ten behoeve van de realisatie van een lifestyle-concept				x		x	x		x	x							x							
	R 7.3 Kan zelfstandig relevante partners organiseren ten behoeve van de uitvoering van een lifestyle-concept				x		x	x		x	x							x							
	R 8.3 Kan zelfstandig een organisatie tijdens het implementatieproces ondersteunen bij het bewaken van de grondbeginselen van het lifestyle- concept				x			x		x	x														
Innoveren	I 1.3 Kan door bestaande onderzoeksmethodieken op een creatieve manier toe te passen en te combineren op een nieuwe wijze een trend voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren analyseren	x	x		x					x	x			x				x		x	x	x	x	x	x
	I 2.3 Kan door bestaande ontwerpmethodieken op een creatieve manier toe te passen en te combineren op een nieuwe wijze een concept ontwikkelen voor meerdere mentaliteitsgroepen en voor combinaties van diverse lifestyle-sectoren ontwikkelen			x	x					x	x		x		x	x		x		x	x	x	x	x	x
Communiceren	C 1.3 Kan informatie over (inter)nationale trends en de resultaten van trendonderzoek mondeling toegankelijk maken voor meerdere mentaliteitsgroepen gebruik makend van moderne presentatie- en communicatiemiddelen	x			x			x		x	x			x						x					

Toetsing

Prestatie indicator	Onderzoeksvaardigheden	Verdieping trends	Verdieping concepting	Lifestyle Factory	Lifestyleweek 1	Lifestyleweek 2	Lifestyleweek 3	Onderzoeksplan	Meesterproef afstudeerstage	Competentie examen 3	Reflectie	Personality and creativity	Coolhunting	Consumer insights	2D-3D textiel	Digital lifestyle	Conceptualisatiemodel	Engels	Food	Human movement	Health	Appearance	Living	Leisure	
S 1.3				BP					BP	CE						KT	KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	BP = beroepsproduct, verslag KT= kennistoets open vragen RV= reflectieverslag CE= competentie examen Alle toetsen zijn individueel
S 2.3		KT		BP					BP	CE						KT	KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	
S 3.3		KT		BP		BP			BP	CE				KT		KT			KT	KT	KT	KT	KT	KT	
S 4.3				BP					BP	CE									KT	KT	KT	KT	KT	KT	
S 5.3				BP					BP	CE							KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	
A 1.3	KT	KT		BP					BP	CE			KT						KT	KT	KT	KT	KT	KT	
A 2.3	KT	KT		BP				BP	BP	CE			KT						KT	KT	KT	KT	KT	KT	
A 3.3	KT		KT	BP					BP	CE			KT			KT	KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	
A 4.3	KT		KT	BP					BP	CE			KT	KT		KT			KT	KT	KT	KT	KT	KT	
A 5.3				BP					BP	CE							KT						KT		
A 6.3				BP					BP	CE							KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	
A 7.3				BP					BP	CE											KT				
O 1.3			KT	BP					BP	CE		KT		KT		KT	KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	
O 2.3			KT	BP					BP	CE		KT							KT	KT	KT	KT	KT	KT	
O 3.3			KT	BP					BP	CE		KT		KT	KT	KT	KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	
O 4.3				BP		BP			BP	CE															
O 5.3			KT	BP					BP	CE		KT			KT		KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	
R 1.3	KT	KT		BP			BP		BP	CE			KT												
R 2.3			KT	BP			BP		BP	CE		KT			KT		KT					KT			
R 3.3				BP			BP		BP	CE															
R 4.3				BP			BP		BP	CE							KT								
R 5.3				BP			BP		BP	CE							KT								
R 6.3				BP		BP	BP		BP	CE							KT								
R 7.3				BP		BP	BP		BP	CE							KT								
R 8.3				BP			BP		BP	CE															
I 1.3	KT	KT		BP					BP	CE			KT				KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	
I 2.3			KT	BP					BP	CE		KT		KT	KT		KT		KT	KT	KT	KT	KT	KT	
C 1.3	KT			BP			BP		BP	CE			KT						KT						

	C 2.3 Kan een concept voor een nieuw product of dienst op lifestyle-gebied aan een opdrachtgever op een inspirerende en overtuigende manier mondeling presenteren, gebruik makend van moderne presentatie- en communicatiemiddelen				x			x		x	x		x			x												BP			BP		BP	CE		KT			KT										
	C 3.3 Kan zijn showdossier zelfstandig op een creatieve en transparante manier vormgeven				x			x		x	x		x			x												BP			BP		BP	CE		KT			KT										
	C 4.3 Kan een interview uitvoeren om te achterhalen wat quality of life inhoudt voor respondenten van meerdere mentaliteitsgroepen	x		x	x		x	x		x	x						x					x						KT		KT	BP		BP	BP		BP	CE						KT					KT			
	C 5.3 Kan aan een opdrachtgever duidelijk maken wat het lifestyle-concept bijdraagt aan de quality of life van meerdere mentaliteitsgroepen				x			x		x	x					x	x														BP			BP		BP	CE					KT	KT								
	C 6.3 Kan zelfstandig aan een opdrachtgever duidelijk maken waarom het lifestyle-concept lifestyle-concept maatschappelijk relevant en/of economisch mogelijk is				x			x		x	x							x													BP			BP		BP	CE							KT								
	C 7.3 Kan zelfstandig tijdig en met behulp van verschillende communicatiemiddelen partijen betrekken ten behoeve van het creëren van draagvlak bij de realisatie van lifestyle-concepten				x		x	x		x	x							x													BP			BP		BP	CE							KT								
	C 8.3 Kan zelfstandig een goed voorbereid adviesgesprek voeren in relatie tot de realisatie van een lifestyle-concept				x			x		x	x											x									BP			BP		BP	CE												KT			
	C 9.3 Kan netwerken binnen meerdere mentaliteitsgroepen met potentiële opdrachtgevers binnen alle lifestyle-sectoren				x		x	x		x	x																				BP			BP		BP	CE															
	C 10.3 Kan de creatieve wijze mondeling en schriftelijk communiceren in het Nederlands en Engels	x			x	x		x		x	x		x	x		x			x	x								KT			Bp	BP		BP		Bp	CE		KT	KT		KT			KT	KT							
	C 11.3 Kan efficiënt communiceren door creatief gebruik te maken van de technologische mogelijkheden van de diverse communicatiemiddelen (zoals internet/ICT) voor meerdere mentaliteitsgroepen				x	x		x		x	x			x		x	x														Bp	BP		BP		Bp	CE			KT		KT	KT								
Professioneel handelen	P 1.3 Kan het potentiële spanningsveld tussen de onafhankelijke onderzoeker en conceptontwikkelaar enerzijds en de opdrachtgever anderzijds professioneel hanteren		x				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x													KT				BP	BP	BP	BP	CE	RV	KT	KT	KT	KT									
	P 2.3 Kan de ontwikkeling van het eigen creatieve proces sturen			x				x		x	x	x	x		x	x		x												KT				EP		BP	CE	RV	KT		KT	KT		KT								
	P 3.3 Kan zelfstandig de eigen activiteiten evaluëren en bijsturen door middel van verbeteracties			x		x	x	x		x	x	x	x	x	x	x														KT		BP	BP	BP		BP	CE	RV	KT	KT	KT	KT										
	P 4.3 Kan continue inspiratiebronnen aanboren voor het onderzoeken en ontwikkelen van lifestyle-concepten	x	x	x				x		x	x	x	x	x	x	x		x		x								KT	KT	KT				BP		Bp	CE	RV	KT	KT	KT	KT		KT		KT						
	P 5.3 Kan een eigen visie op lifestyle en/of op quality of life (her)formuleren aan de hand van nieuwe inzichten/ontwikkelingen en kan de gevolgen hiervan integreren in de eigen werkzaamheden						x	x		x	x	x	x	x	x	x	x			x		x											BP	BP		Bp	CE	RV	KT	KT	KT	KT	KT			KT		KT				
																																							2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	Aantal EC keuze vakken
	Totaal aantal EC																											EC	2	2	2	9	1	1	1	5	20	5	2	6						4					Totaal aantal 60 EC

BIJLAGE IV Programma, werkwijze en beslisregels

Auditprogramma Beperkte Opleidingsbeoordeling t.b.v. hbo-bacheloropleiding Lifestyle – hogeschool Fontys – 10 en 11 juni 2014

Dag 1 – 10 juni

Tijd	Lokaal	Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
08.15 – 08.30		Inloop & ontvangst auditteam	
08.30 – 09.30		Intern overleg auditteam	
09.30 – 11.00		Management **Anja Sparidaans** **Pieter Bon**	Gespreksonderwerpen: eigenheid opleiding – ambities - hbo-niveau - relatie beroepenveld – internationalisering - onderzoeksdimensie – visie en missie op het lectoraat
11.00 – 11.15		Pauze	
11.15 – 12.45		Lectoraten **Creative Industries & Social Innovation** Arjo Klamer Bertan Selim John Verhoeven Paul Schreuder Remco Langeler Jeffrey van Hest (student) **Futures Research & Trendwatching** Patrick van der Duin Tessa Cramer Pieter Cornelis Christianne Heselmans Maaike Rijnders Sanne Knitel	Gesprekonderwerpen: programma lectoraat – onderzoek - kennisontwikkeling – beroepspraktijk en maatschappij – lectoraat en opleiding/onderwijs en scholing – relatie andere lectoraten Onderzoek – kennisontwikkeling – beroepspraktijk en maatschappij – kenniskring en opleiding/onderwijs en scholing
12.45 – 13.30		Lunchpauze	
13.30 – 14.15		Inzien van specifieke documentatie mbt het lectoraat	
14.15 – 15.45		Docenten **Christianne Heselmans** **Claudia van Bleek** **Fabienne van Engelen** **Tessa Cramer** **Carlijn Naber** **Larry Koster** **Eva Knechtl** **Remco Langeler** Docenten: Samenhangende onderwijsleeromgeving, eigen deskundigheid incl onderzoek doen in het curriculum Gesprekspartners: Coördinatoren en docenten met verschillende taken binnen de opleiding	Gespreksonderwerpen: realisatie samenhangende onderwijsleeromgeving - inhoud en vormgeving programma – eigen inkleuring programma - keuze werkvormen – onderzoekslijn – stage - internationale component - beoordelen en toetsen - borging niveau - aansluiting instromers – relatie docenten beroepenveld – eigen deskundigheid docenten - opleidingsspecifieke voorzieningen *(met focus op de aandachtspunten vanuit de documentenanalyse. In het gesprek gaat het ook om wie de docent zelf is, hoe hij het programma uitvoert, welke contacten hij heeft met het (internationale) werkveld en vakgenoten)*

Tijd	Lokaal	Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
15.45 – 16.00		Pauze	
16.00 – 17.30		Werkveldvertegenwoordiging **Pernille Jensen** **Piet duizer** **Hans Robertus** **Aafje Nijman** **Paula vd Kamp** **Claudia van Lieshout** **Sabine Duetz** **Skype:** Werkveldvertegenwoordiging incl onderzoek doen ism het lectoraat en/of de opleiding Gesprekspartners: Vertegenwoordigers die betrokken zijn bij de opleiding en samenwerkingspartners die betrokken zijn bij het lectoraat	Gespreksonderwerpen Werkveld: contacten met opleiding over onder andere: actuele ontwikkelingen en doorvertaling naar programma - andere wensen vanuit het werkveld – eigen inkleuring opleiding - stage en begeleiding – onderzoek in de opleiding en samenwerking met de opleiding daarin – niveau – onderzoek ism het lectoraat
17.30 – 18.15		Interne terugkoppeling: bepaling voorlopige beoordeling onderzoeksevaluatie	

Dag 2 – 11 juni

Tijd	Lokaal	Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
08.15 – 08.30		Inloop & ontvangst auditteam	
08.30 – 08.45		Intern overleg auditteam	
08.45 –10.15		Studenten **Maartje Dries (vierde jaars)** **Cecile Cremer (vierde jaars)** **Anne Pereira (derde jaars)** **Valerie Zijdenbosch (tweede jaars)** **Fleur Stiels (IMR tweede jaars)** **Merel van der Meijden (OC eerste jaars)** **Marleen Sernë (eerste jaars)** **Lin Batraij(derde jaars)** **Reserve:** **Femke van Wijk** **Teun v. Aarden** **Whtiney Stout** **Danielle Dercxk** Studenten inclusief onderzoek doen in de opleiding Vertegenwoordiging, o.a vanuit uit de opleidingscommissie en de kenniskring *(per variant/locatie/studieroute minimaal één student uit elk studiejaar)*	Gespreksonderwerpen: kwaliteit en relevantie programma – studeerbaarheid – aansluiting – toetsen en beoordelen – kwaliteit docenten – opleidingsspecifieke voorzieningen – eigen producten
10.15 – 10.30		Pauze	
10.30 – 11.30		Examencommissie/toetscommissie **Inez Groen** **Carola van Rooij** **Margot Sprenkels** **Petra Tenbult** **Monica Veeger**	Gespreksonderwerpen: Bevoegdheden en taken examencommissie en toetscommissie - rol in de interne kwaliteitszorg toetsing - resultaten (met focus op de aandachtspunten vanuit de documentenanalyse)
11.30 - 12.15		Spreekuur docenten/studenten	
		Inzien materiaal m.b.t. de opleiding	
12.15 - 13.00		Lunchpauze auditteam	
13.00 – 14.30		Rondeleiding en bezoek House of creative	

Tijd	Lokaal	Gesprekspartners	Gespreksonderwerpen
		concepts spoorzone Tilburg	
14.30 – 14.45		Interne terugkoppeling: bepaling pending issues	
14.45 – 15.15		Pending issues **(alle gesprekspartners van de opleiding en het lectoraat zijn hiervoor beschikbaar**)	
15.15 – 16.15		Interne terugkoppeling: bepaling definitieve beoordeling onderzoeksevaluatie + voorlopig oordeel opleidingsaudit	
16.15		Terugkoppeling audit opleiding en lectoraat **Iedereen**	

Werkwijze
Bij de beoordeling van de betreffende opleiding is uitgegaan van het door de NVAO vastgestelde "Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs" van 22 november 2011. Daarin staan de standaarden vermeld waarop het panel zich bij de beperkte opleidingsbeoordeling van een opleiding moet richten en de criteria aan de hand waarvan het panel moet bepalen of de basiskwaliteit van die opleiding als voldoende kan worden beoordeeld.

Op basis van de door opleiding geleverde documentatie heeft het auditteam zich een beeld kunnen vormen van de primaire en secundaire processen van de voltijd variant.

De visitatie was gericht op een verificatie van de bevindingen uit de documentenanalyse en het verkrijgen van aanvullende informatie over de inhoud van het programma. Dit geschiedde door gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding, studenten en het werkveld, die waren te kenschetsen als 'gesprekken tussen vakgenoten'.

De verificatie door het auditteam geschiedde door verscheidene malen hetzelfde onderwerp met verschillende geledingen te bespreken en aan de hand van additionele documentatie en - daar waar het de huisvesting en de materiële voorzieningen betreft- ook door eigen waarneming.

Na overleg met de betreffende opleiding heeft het auditteam met in achtneming van de daartoe strekkende regels van de NVAO en op basis van zijn documentanalyse en de daaruit voortvloeiende specifieke aandachtspunten de keuze van de gesprekspartners vastgesteld.

Een open spreekuur maakte deel uit van het programma. Het auditteam heeft geconstateerd, dat de betreffende opleiding het open spreekuur tijdig en op correcte wijze onder de aandacht heeft gebracht van studenten en medewerkers.

Tijdens het locatiebezoek heeft het auditteam at random een aantal lessen en colleges bezocht en met de daar aanwezige studenten gesproken.

Het oordeel van het auditteam vastgelegd in een conceptrapport werd aan de opleiding voorgelegd voor een toets op eventuele feitelijke onjuistheden.

Beslisregels
Volgens de NVAO-Beslisregels Accreditatie kan een onderwerp 'onvoldoende', 'voldoende' , 'goed' of 'excellent' scoren. Hobéon heeft de beslisregels toegepast, zoals deze zijn opgesomd in het 'Beoordelingskaders accreditatiestelsel hoger onderwijs, 22 november 2011'.

Wanneer er sprake is van verschillende varianten van een opleiding (bijvoorbeeld: voltijd, deeltijd en duaal), dan moet uit de beoordeling blijken dat voor elke variant de basiskwaliteit is gewaarborgd op grond van de standaarden uit het betreffende beoordelingskader om te komen tot een positief eindoordeel over de opleiding.

Indien een opleiding onder één CROHO-registratie wordt aangeboden op meerdere locaties, kan de opleiding alleen voor accreditatie in aanmerking komen als uit de beoordeling blijkt dat elke locatie voldoet aan de in het betreffende kader genoemde standaarden voor basiskwaliteit.

Beperkte opleidingsbeoordeling
- Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1 of 3 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een onvoldoende bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste twee standaarden als 'goed' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste twee standaarden als 'excellent' worden beoordeeld; waaronder in elk geval standaard 3.

BIJLAGE V Lijst geraadpleegde documenten

Lijst geraadpleegde documenten, conform richtlijn van de NVAO

- Kritische reflectie opleiding
- Organigram instelling / Organigram opleiding.
- Domeinspecifiek referentiekader en de eindkwalificaties
- Schematisch programmaoverzicht.
- Inhoudsbeschrijving (op hoofdlijnen) van de programmaonderdelen, met vermelding van
  - eindkwalificaties, leerdoelen, werkvormen, wijze van toetsen, literatuur (verplicht / aanbevolen), betrokken docent(en) en studiepunten.
- Onderwijs- en examenregeling – OER.
- Overzicht van het ingezette personeel
  - naam, functie, omvang aanstelling, graad en deskundigheid
  - differentiatie in graad uitgedrukt in % van het totaal.
- Overzichtslijst van *alle* eindwerken van het laatste jaar (of van portfolio's / werkstukken waaruit het door de student bereikte eindniveau kan worden afgeleid).
- Overzicht van de contacten met het werkveld.
- Samenvatting en analyse recente evaluatieresultaten en relevante managementinformatie.
- Verslagen overleg in relevante commissies / organen.
- Documentatie over student- en docenttevredenheid.
- Toetsopgaven + beoordelingscriteria en normering (antwoordmodellen) en een representatieve selectie van gemaakte toetsen (presentaties, stageverslagen, assessments, portfolio's e.d.) en beoordelingen.
- Handboeken en overig studiemateriaal.

Het auditpanel heeft de volgende eindwerken bekeken[2]:

Aantal	Studentnummer	Variant
1	2161753	Voltijd
2	2168300	Voltijd
3	2170757	Voltijd
4	2111031	Voltijd
5	2163696	Voltijd
6	2173468	Voltijd
7	2163570	Voltijd
8	2121002	Voltijd
9	2171425	Voltijd
10	2174750	Voltijd
11	2159381	Voltijd
12	2167636	Voltijd
13	2161741	Voltijd
14	2130397	Voltijd
15	2169248	Voltijd

[2] Om redenen van privacy zijn hier uitsluitend de studentnummers weergegeven. Namen van de afgestudeerde studenten en de titels van de eindwerken zijn bekend bij de secretaris van het auditteam.

BIJLAGE VI Overzicht auditpanel

Samenstelling, expertise en korte functiebeschrijvingen van voorzitter, leden en secretaris.

Panelleden	**Expertise** - audit - kwaliteitszorg	**Expertise** - onderwijs	**Expertise** - werkveld	**Expertise** - vakinhoud	**Expertise** - internationaal	**Expertise** - studentzaken
G.J.(Hans) Stoltenborg	X					
P. (Peter) van der Schouw			X	X		
N. (Nanon) Soeters		X		X	X	
A.(Albert) Postma	X	X	X	X	X	
F. (Frederique) Peckelsen						X
F.J. (Franklin) Telwin	X					

Korte functiebeschrijvingen
De heer Stoltenborg is senior adviseur bij Hobéon en treedt veelvuldig op als voorzitter bij accreditatieonderzoeken van hbo-master en hbo-bacheloropleidingen.
De heer van der Schouw is werkzaam als partner bij Branddoctors.
Mevrouw Soeters werkt bij Rozenbrood Prognose & Strategie als trendwatcher.
De heer Postma is professor Scenario planning bij de European Tourism Futures Institute aan de Stenden Hogeschool, een kenniscentrum op het gebied van toekomststudies en scenarioplanning in vrijetijd en toerisme in Europa.
Mevrouw Peckelsen is in januari 2014 afgestudeerd aan de Amsterdam Fashion Institute in de richting Fashion & Branding.

De heer Telwin, NVAO gecertificeerd secretaris 2013

Op 12-06-2014 heeft de NVAO goedkeuring gegeven aan de samenstelling van het auditpanel t.b.v. de beoordeling van de hbo-bacheloropleiding Lifestyle, van Fontys Hogescholen, onder nummer 003040.

De door alle panelleden ondertekende onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaringen zijn in het bezit van de NVAO. In deze verklaring verklaren de panelleden gedurende tenminste vijf jaar voorafgaand aan de audit geen zakelijke noch persoonlijke binding te hebben gehad met de betrokken instelling -anders dan die in het kader van de werkzaamheden als lid van het auditpanel van het Evaluatiebureau-, die een onafhankelijke oordeelvorming ten positieve of ten negatieve zou kunnen beïnvloeden.

Strategische dienstverlener voor kennisintensieve organisaties

Hobeon

Lange Voorhout 14
2514 ED Den Haag

T (070) 30 66 800
F (070) 30 66 870

E info@hobeon.nl
I www.hobeon.nl